1 Cijferend optellen

voorbereiden | oefenen | toepassen

Je oefent

- antwoorden van berekeningen schatten.

Samen

1 Getallendictee

Schrijf de getallen in je schrift.

Uitleg

Bij berekeningen kun je vooraf het antwoord schatten.
Na de berekening controleer je je antwoord daarmee.
Bij het schatten kies je passende getallen.

123 + 285 ≈ 100 + 300 = 400 ≈ betekent 'ongeveer'
485 – 245 ≈ 500 – 250 = 250.

2 Vul in.

Schat het antwoord.

34 + 294 ≈ *30 + 300 = 330*
277 + 198 ≈
71 – 48 ≈
398 – 141 ≈

Zelf

3 Vul in.

Tussen welke tientallen ligt het getal?

50	56	60
	72	
	88	
	94	
	65	

120	123	130
	548	
	987	
	604	
	991	

4 Vul in.

Tussen welke honderdtallen ligt het getal?

600	677	700
	538	
	743	
	921	
	297	

© Noordhoff Uitgevers bv

5 Vul in.

Bij welk tiental ligt het getal het dichtst?

532 ligt het dichtst bij 530.
276 ligt het dichtst bij .....
123 ligt het dichtst bij .....
451 ligt het dichtst bij .....
349 ligt het dichtst bij .....
756 ligt het dichtst bij .....

6 Plaats op de getallenlijn.

Waar ligt het getal ongeveer op de getallenlijn?

A 423
B 689
C 775
D 990
E 567
F 824

7 Schat het antwoord.

423 + 289 ≈ 400 + 300 = 700

75 + 175 ≈
21 + 312 ≈
61 + 186 ≈
478 + 387 ≈
324 + 111 ≈
567 + 223 ≈

8 Schat het antwoord.

527 – 219 ≈ 500 – 200 = 300

85 – 27 ≈
81 – 42 ≈
71 – 56 ≈
458 – 356 ≈
754 – 151 ≈
937 – 235 ≈

© Noordhoff Uitgevers bv

T

9

Vul in en kleur.

a Tussen welke tientallen ligt het getal?

b Kleur daarna het dichtstbijzijnde tiental.

610	618	620
	336	
	751	
	888	
	764	
	172	
	183	

10

Schat het antwoord.

179 + 208 ≈ *180 + 200 = 380*

203 + 398 ≈

169 + 112 ≈

234 + 293 ≈

416 + 386 ≈

V

11

Reken uit.

Het is feest op school!
Er worden 500 kopjes koffie geschonken.
Hebben alle ouders en de leerkrachten
2 kopjes koffie gedronken?
Laat je berekening zien.

Wie verwachten we?

152 kinderen
205 ouders
27 leerkrachten

12

Reken uit

Twee kinderen uit groep 5 raden hoeveel potloden er in de kast liggen.
Roos denkt 77. De juf zegt: 'Je zit er 5 naast.'
Benjamin denkt 75. De juf zegt: 'Het zijn er meer.'
Hoeveel zit Benjamin ernaast?

© Noordhoff Uitgevers bv

Cijferend optellen

voorbereiden | **oefenen** | toepassen

Je leert

- cijferend optellen zoals 21 + 35.

Zelf

1 Schat het antwoord.

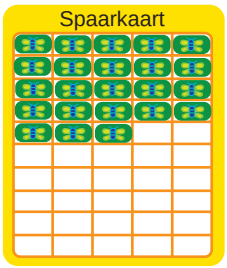
13 + 18 ≈ 15 + 15 = 30	17 + 66 ≈	15 + 84 ≈
16 + 41 ≈	73 + 14 ≈	64 + 36 ≈
52 + 38 ≈	29 + 42 ≈	33 + 48 ≈

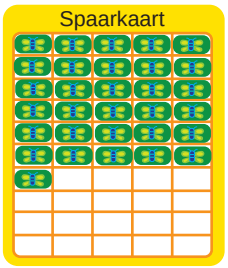
2 Reken uit.

13 + 18 = 23 + 8 = 31	17 + 66 =	15 + 84 =
16 + 41 =	73 + 14 =	64 + 36 =
52 + 38 =	29 + 42 =	33 + 48 =

Samen

3 Hoeveel zegels heeft Sanne gespaard?

Uitleg

21 + 35 =
Schat eerst het antwoord.
21 + 35 ≈ 20 + 40 = 60

Het antwoord is 56. Dit antwoord ligt in de buurt van de schatting.

© Noordhoff Uitgevers bv

4 Zet onder elkaar en reken uit.

Schat eerst het antwoord.

12 + 67 ≈ 10 + 70 = 80

T	E
1	2
6	7 +
7	9

33 + 25 ≈
33 + 25 =

64 + 11 ≈
64 + 11 =

Zelf

5 Schat het antwoord.

73 + 14 ≈ 70 + 15 = 85

51 + 33 ≈
41 + 38 ≈
22 + 77 ≈

42 + 55 ≈
63 + 35 ≈
84 + 14 ≈

6 Reken uit.

a Reken de sommen cijferend uit.
b Kloppen de antwoorden met de schattingen in opdracht 5?

T	E
7	3
1	4 +
8	7

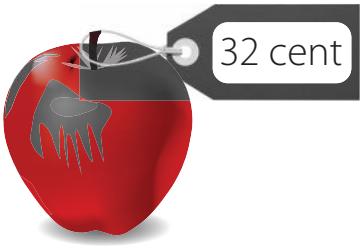
51 + 33 =
41 + 38 =
22 + 77 =

42 + 55 =
63 + 35 =
84 + 14 =

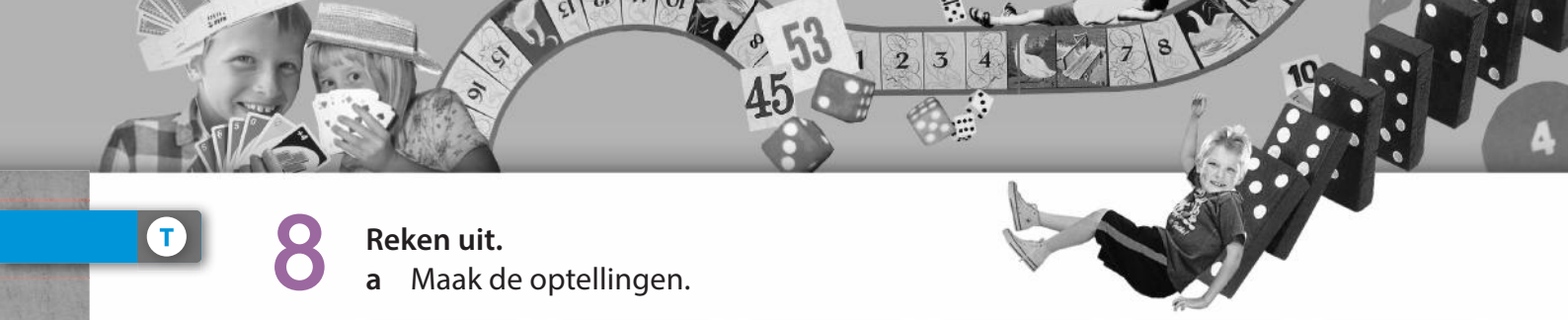
7 Reken uit.

a Susan koopt een banaan en een appel. Hoeveel moet ze ongeveer betalen?
b Heeft Susan genoeg aan 1 euro?

© Noordhoff Uitgevers bv

T

8 Reken uit.

a Maak de optellingen.

T	E		T	E		T	E		T	E		T	E		T	E	
5	6		3	3		6	1		1	1		2	1		4	7	
2	3	+	4	5	+	3	1	+	8	5	+	4	8	+	2	1	+
7	9																
	F			R			S			T			E			H	

b Schrijf de uitkomsten van klein naar groot.
Schrijf de letter eronder.

c Welk woord vormen de letters?

V

9 Reken uit.

Wat staat er onder de vlekken?

3	4		2	7		6	1	
2	■	+	6	■	+	■		+
5	8		8	8		9	9	

10 Reken uit.

1	2	3	4

a Welke optelsom, waarbij je alle kaartjes gebruikt, geeft de grootste uitkomst?

		..... +			..... +		

b Welke geeft de kleinste uitkomst?

© Noordhoff Uitgevers bv

Cijferend optellen

Je leert

- cijferend optellen zoals 521 + 236.

Uitleg

521 + 236 =
Maak eerst een schatting van het antwoord.
521 + 236 ≈ 520 + 240 = 760.

Zet de getallen onder elkaar en tel de eenheden bij elkaar op.

H	T	E	
5	2	1	
2	3	6	+
		7	

Tel de tientallen bij elkaar op.

H	T	E	
5	2	1	
2	3	6	+
	5	7	

Tel de honderdtallen bij elkaar op.

H	T	E	
5	2	1	
2	3	6	+
7	5	7	

Het antwoord is 757. Het antwoord ligt in de buurt van de schatting.

Samen

1 **Reken uit.**
Maak eerst een schatting.

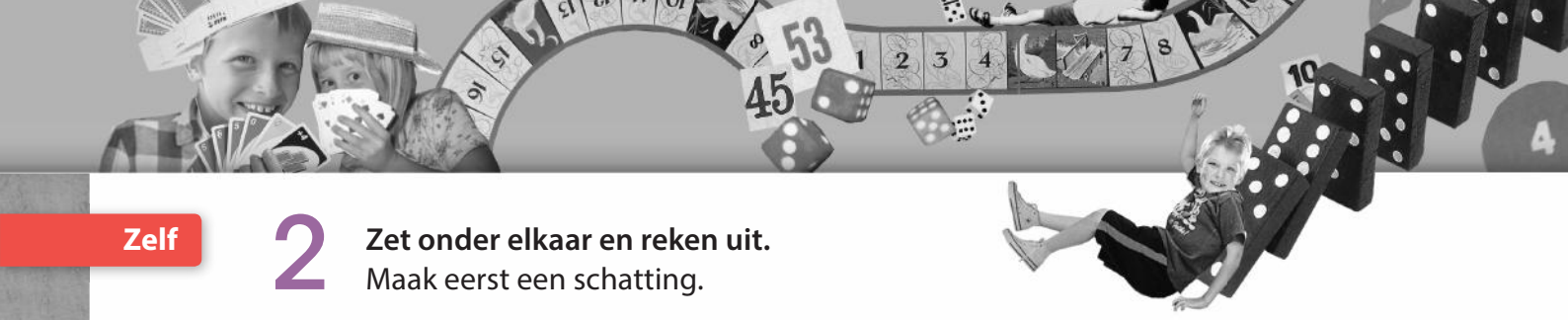
343 + 214 ≈ 340 + 210 = 550

H	T	E	
3	4	3	
2	1	4	+
5	5	7	

215 + 142 ≈
215 + 142 =

468 + 31 ≈
468 + 31 =

© Noordhoff Uitgevers bv

Zelf

2 Zet onder elkaar en reken uit.

Maak eerst een schatting.

123 + 54 ≈ 120 + 50 = 170

H	T	E	
1	2	3	
	5	4	+
1	7	7	

132 + 61 ≈
132 + 61 =

103 + 36 ≈
103 + 36 =

3 Schat het antwoord.

423 + 143 ≈ 420 + 140 = 560

465 + 101 ≈
363 + 124 ≈
501 + 127 ≈
65 + 332 ≈

375 + 222 ≈
487 + 312 ≈
78 + 221 ≈
233 + 236 ≈

4 Zet onder elkaar en reken uit.

a Reken de sommen cijferend uit.
b Kloppen de antwoorden met de schattingen in opdracht 3?

H	T	E	
4	2	3	
1	4	3	+
5	6	6	

465 + 101 =
363 + 124 =
501 + 127 =
65 + 332 =

375 + 222 =
487 + 312 =
78 + 221 =
233 + 236 =

© Noordhoff Uitgevers bv

T

5 Schat de antwoorden.

445 + 23 ≈ 450 + 20 = 470

725 + 134 ≈

121 + 64 ≈

77 + 202 ≈

171 + 311 ≈

6 Reken cijferend uit.

Klopt je antwoord met de schatting in opdracht 5?

H	T	E	
4	4	5	
	2	3	+
4	6	8	

725 + 134 =

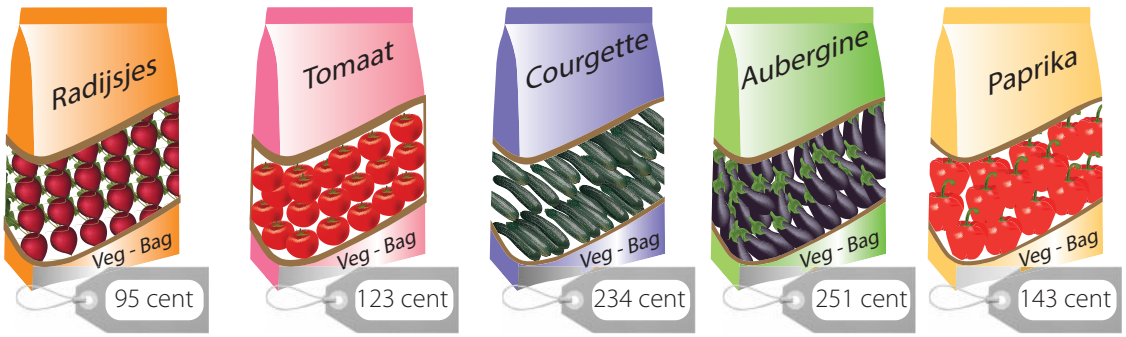
121 + 64 =

77 + 202 =

171 + 311 =

7 Reken uit.

a Hoeveel kost paprika + courgette?

b Hoeveel kost paprika + aubergine?

c Hoeveel kost tomaat + courgette?

d Hoeveel kost radijs + tomaat?

V

8 Reken uit.

Gebruik de afbeelding bij opdracht 7.

Xander heeft 5 euro.
Hij wil zoveel mogelijk verschillende zakjes zaad kopen.
Wat kan hij het best kopen?
Laat je berekening zien.

© Noordhoff Uitgevers bv

Cijferend optellen

voorbereiden | oefenen | toepassen

Je leert

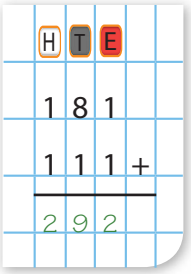
- cijferend optellen toepassen.

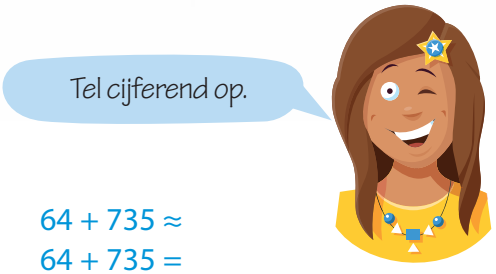
Zelf

1 Reken uit.

Schat eerst het antwoord.

181 + 111 ≈ 180 + 110 = 290

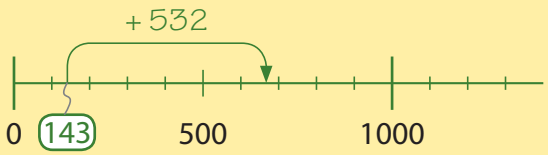

25 + 474 ≈	64 + 735 ≈
25 + 474 =	64 + 735 =
223 + 436 ≈	253 + 346 ≈
223 + 436 =	253 + 346 =
213 + 75 ≈	215 + 54 ≈
213 + 75 =	215 + 54 =

Uitleg

In een supermarkt worden op een morgen 143 spaarzegels weggegeven, 's middags nog eens 532. Hoeveel spaarzegels zijn dat in totaal?

Stap 1 Maak een tekening.

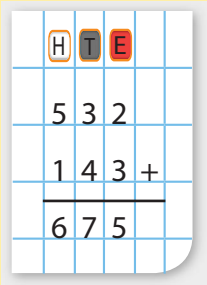

Stap 2 Wat moet je uitrekenen?

143 + 532 =

Stap 3 Wat is het antwoord?
Maak een schatting.

143 + 532 ≈ 140 + 530 = 670

Stap 4 Klopt je antwoord?

675 ligt in de buurt van de schatting.

© Noordhoff Uitgevers bv

Samen

2 Reken uit.

Sacha en Tim sparen zegels.
Sacha heeft 147 zegels en Tim heeft er 122.
Hoeveel zegels hebben ze samen?

Stap 1 Maak een tekening.
Stap 2 Wat moet je uitrekenen?
Stap 3 Wat is het antwoord?
Stap 4 Klopt je antwoord?

Zelf

3 Reken uit.

Abe spaart voor een auto en een boot.
Hoeveel zegels heeft hij in totaal nodig?

Stap 1 Maak een tekening.
Stap 2 Wat moet je uitrekenen?
Stap 3 Wat is het antwoord?
Stap 4 Klopt je antwoord?

Spaar voor speelgoed

vliegtuig	165 zegels
auto	175 zegels
helikopter	123 zegels
boot	105 zegels
huis	125 zegels
raket	135 zegels

4 Reken uit.

a Jelle heeft 300 zegels. Heeft hij genoeg zegels voor een auto en een helikopter?
Laat je berekening zien.

b Arno heeft 300 zegels. Wat kan hij daarvoor krijgen?
Laat je berekening zien.

5 Reken uit met het stappenplan.

Hoeveel knikkers zitten in totaal in deze twee potten?

Stap 1 Maak een tekening.
Stap 2 Wat moet je uitrekenen?
Stap 3 Wat is het antwoord?
Stap 4 Klopt je antwoord?

Pot 1:
232 knikkers

Pot 2:
354 knikkers

6 Reken uit.

Kijk eens naar opdracht 5.
4 kinderen raden hoeveel knikkers er in de potten zitten:
Ruby: 600, Mark: 570, Paula: 590, Lesley: 580
Wie zit er het dichtst bij? Laat je berekening zien.

© Noordhoff Uitgevers bv

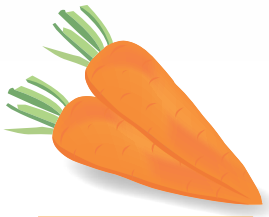

T

7 Reken uit.

114 gram

142 gram

215 gram

a Hoeveel wegen de wortels en de boontjes samen?
Laat je berekening zien.

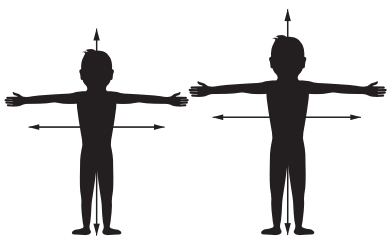
b Hoeveel wegen de broccoli en de wortels samen?
Laat je berekening zien.

8 Reken uit.

Hoeveel wegen de 3 groentes uit opdracht 7 samen?
Laat je berekening zien.

9 Reken uit.

Rami is 116 centimeter lang.
Isak is 122 centimeter lang.
Rami en Isak gaan naast elkaar staan.
Ze strekken hun armen en hun vingers raken elkaar.
Hoe breed zijn ze nu?

V

10 Reken uit.

Ramon heeft 4 speelgoedauto's van 125 mm lang.
Hij zet de auto's achter elkaar met de bumpers tegen elkaar.

a Hoeveel mm is de lengte van zijn rij auto's?

b Hoeveel cm is dat?

© Noordhoff Uitgevers bv

Weet je nog?

Je herhaalt

- optellen en aftrekken tot 1000.
- alle deeltafels tot en met 10.
- klokkijken en lengtematen.

Samen

1 Rekendictee

Schrijf de antwoorden in je schrift.

Zelf

2 Vul in.

Zet de getallen op volgorde van klein naar groot.

629	926	962	692	296
876	867	786	687	768
981	189	891	198	918

3 Reken uit en vul in.

– 10	getal	+ 10
190	200	210
.....	488	.....
.....	693	.....
.....	301	.....
.....	199	.....

– 100	getal	+ 100
656	756	856
.....	823	.....
.....	365	.....
.....	230	.....
.....	681	.....

4 Reken uit.

230 + 360 = 590	660 – 350 =	720 + 150 =
340 + 110 =	440 – 240 =	530 – 330 =
450 + 220 =	780 – 530 =	470 + 130 =

5 Reken uit.

36 : 9 = 4	40 : 1 =	49 : 7 =
32 : 4 =	25 : 5 =	81 : 9 =
40 : 10 =	40 : 5 =	72 : 6 =

© Noordhoff Uitgevers bv

6 Schrijf op.

Hoe laat is het?

a

b

c

d

Kwart over 8

7 Schrijf op.

Welke tijd hoort bij de klok?

1

2

3

4

a 01:55	**b** 11:20	**c** 11:45	**d** 06:30
e 07:10 klok 1	**f** 08:10	**g** 07:35	**h** 06:05

5

6

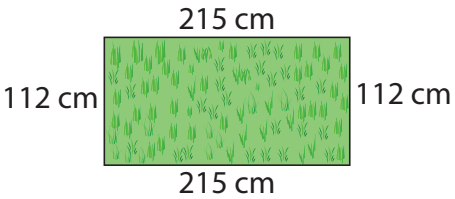
7

8

8 Reken uit.

Om het grasveld wordt een hek geplaatst.
Hoeveel centimeter is het hek?

© Noordhoff Uitgevers bv

T

9 Reken uit.

Tel verder of tel terug. Kijk wat erbij komt of eraf gaat.

563	663	763		
		637	747	
	265	370		

10 Vul in.

tijd in woorden	digitale tijd
5 over 12	12:05
	05:10
10 voor 7	
	09:35

V

11 Reken uit.

Suzanne gaat drie keer in de week op de fiets naar het zwembad.
De afstand van haar huis naar het zwembad is 3 km.

a Hoeveel meter fietst ze per keer heen en terug?
b Hoeveel meter fietst ze per week?
c Als Suzanne uit het zwembad komt, ziet ze dat haar band lek is. Ze loopt in 45 minuten naar huis. Wat is haar loopsnelheid in km per uur?

© Noordhoff Uitgevers bv

Kalender

Je oefent

- de kalender gebruiken.

Uitleg

Een jaar heeft 12 maanden.
Een jaar heeft 4 kwartalen. Een kwartaal is 3 maanden.
Een jaar heeft 52 weken.
Een week heeft 7 dagen.

kwartaal	maanden		
1	1	2	3
	januari	februari	maart
2	4	5	6
	april	mei	juni
3	7	8	9
	juli	augustus	september
4	10	11	12
	oktober	november	december

Samen

1 **Schrijf de antwoorden op.**

a Hoeveel maanden zitten er in elk kwartaal?
b In welk kwartaal is augustus?
c In welk kwartaal is december?
d Welke maanden zitten in het derde kwartaal?

2 **Schrijf de antwoorden op.**

a Van welke maand is deze kalender?
b Op welke dag valt 10 januari?
c Op welke datum valt de derde dinsdag in januari?

januari						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

© Noordhoff Uitgevers bv

Zelf

3 Schrijf de antwoorden op.

a In welk kwartaal is maart?
b In welk kwartaal is april?
c Welke maanden zitten in het vierde kwartaal?
d In welk kwartaal is de zomervakantie?

4 Schrijf de antwoorden op.

a Van welke maand is deze kalender?
b Op welke dag valt 1 februari?
c Op welke datum valt de eerste maandag van deze maand?
d Hoeveel dagen heeft deze maand in dit jaar?

februari						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	

5 Schrijf de antwoorden op.

januari						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

februari						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29		

maart						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

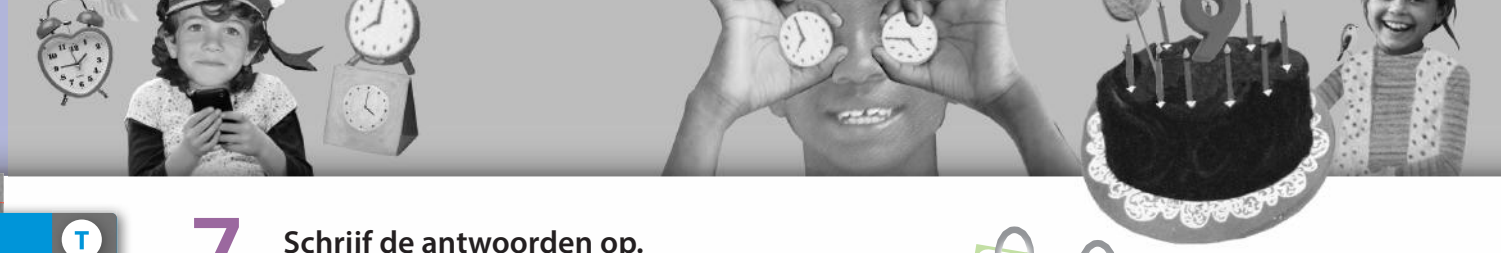
a Aisha is op 13 maart jarig. Welke dag is dat?
b Op welke dag valt de laatste dag van de derde maand?
c Hoeveel dinsdagen zitten er in januari?

6 Schrijf de antwoorden op.

Kijk nog eens naar de kalender van opdracht 5.

a In welk kwartaal vallen deze 3 maanden?
b Welke datum is de tweede zaterdag van maart?
c Ted boekt een 8-daagse reis. Hij vertrekt 30 januari. Op welke datum komt hij terug?
d Fatima heeft in de laatste week van februari vakantie. Wat is de eerste dag van haar vakantie?

© Noordhoff Uitgevers bv

T

7 Schrijf de antwoorden op.

Kijk naar de kalender.

a Sinterklaas is op 5 december.
Welke dag is dat?

b Eerste kerstdag is 25 december.
Op welke dag is dat?

c Nieuwjaarsdag is op 1 januari.
Op welke dag is dat?

8 Reken uit.

Kijk nog eens naar de kalender van opdracht 7.

Marjolein wil een vakantie boeken naar Mallorca.
De vliegtuigen vliegen op dinsdag en vrijdag.
Welke data in december zijn mogelijk?

9 Schrijf de antwoorden op.

a Welke maanden zitten er in het tweede kwartaal?
b In welk kwartaal is oktober?
c Welke maand komt er na december?
d Welke maand heeft het minste aantal dagen?
e Hoeveel dagen heeft een jaar?

V

10 Reken uit.

1 september 2016 viel op een donderdag.
Op welke dag viel 1 oktober 2016?

11 Leg uit.

Een jaar heeft 365 dagen.
Als je in 2018 op dinsdag jarig bent, ben je in 2019 op woensdag jarig.
Leg dat uit.

© Noordhoff Uitgevers bv

Kalender

voorbereiden | oefenen | toepassen

Je leert

- de datum met cijfers schrijven.
- werken met een kalender.

Zelf

1

Schrijf de antwoorden op.

a Hoe heet de maand voor april?

b Als 25 december op vrijdag valt, op welke dag valt dan 31 december?

c In welk kwartaal is april?

d In welke maand vallen Sinterklaas en Kerstmis?

e Welke maanden zitten in het eerste kwartaal?

Samen

2

Hoe moet de datum ingevuld worden op het formulier?

Uitleg

21 januari 2018 kun je opschrijven als 21-01-2018.
Je schrijft eerst het getal van de dag en dan het getal van de maand.
Als deze getallen kleiner zijn dan 10, zet je er een 0 voor.
5 februari 2018 schrijf je als 05-02-2018.

3

Vul in.
Schrijf de datum in woorden en getallen.

7 februari	07-02	12–02	12 februari
30 maart	.....	20–04	.....
12 oktober	.....	15–11	.....

© Noordhoff Uitgevers bv

Zelf

4 Vul in.

Schrijf de datum in woorden en getallen.

25 februari	25–02	15–04	15 april
10 april	.....	18–10	.....
23 mei	.....	30–05	.....
1 oktober	.....	10–06	.....
2 december	.....	11–12	.....

5 Zoek dezelfde datums bij elkaar.

2 januari	•	• 08–03
11 september	•	• 12–05
8 maart	•	• 11–09
1 februari	•	• 02–01
3 augustus	•	• 05–12
7 april	•	• 01–02
6 oktober	•	• 03–08
10 juni	•	• 07–04
12 mei	•	• 06–10
5 december	•	• 10–06

6 Bekijk de kalender en vul in.

a Op welke dag valt de eerste dag van januari? woensdag.....

b Schrijf 15 januari in getallen.

c Schrijf 23 januari in getallen.

d De derde dinsdag van januari kun je ook opschrijven als .....–.....

e Schrijf de dag die voor 1 januari komt in getallen.

januari					
zondag		5	12	19	26
maandag		6	13	20	27
dinsdag		7	14	21	28
woensdag	1	8	15	22	29
donderdag	2	9	16	23	30
vrijdag	3	10	17	24	31
zaterdag	4	11	18	25	

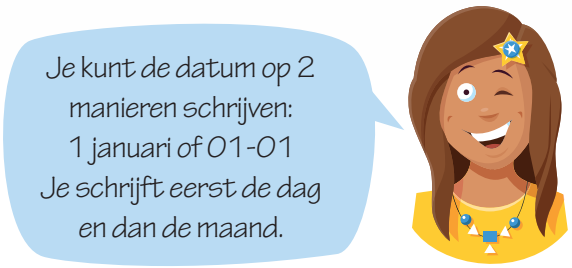
© Noordhoff Uitgevers bv

T

7 Vul in.

Schrijf de datum in woorden en getallen.

7 februari	07–02	12–02	12 februari
13 januari	.....	20–04	.....
30 maart	.....	15–11	.....
12 oktober	.....	01–01	.....
23 augustus	.....	29–05	.....
1 september	.....	15–12	.....

8 Vul in.

Schrijf de data met cijfers.

a De dag voor 10 april schrijf je als .....
b 1e kerstdag is 25–12. Welke dag is 2e kerstdag?
c Welke dag is het oudejaarsdag?
d De eerste dag van augustus is .....
e De derde dag van mei is .....
f Vandaag is het 22 januari. Welke dag is het overmorgen?

V

9 Reken uit.

Sarah is op de laatste dag van deze maand jarig.
Haar broertje Rachid is 3 weken en
2 dagen daarvoor jarig.
Op welke dag en datum is Rachid jarig?

© Noordhoff Uitgevers bv

Kalender

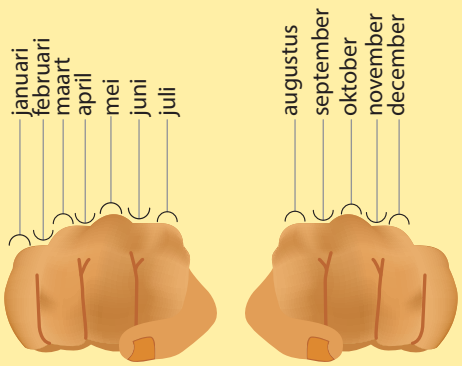
voorbereiden | oefenen | toepassen

Je leert

- het aantal dagen van de maanden.

Uitleg

Het aantal dagen van een maand is verschillend.
April, juni, september en november hebben 30 dagen.
Februari heeft 28 of 29 dagen.
De andere maanden hebben 31 dagen.

januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december
31	28 of 29	31	30	31	30	31	31	30	31	30	31

Samen

1 **Reken uit.**

a Hoeveel dagen heeft maart?

b Hoeveel maanden hebben 31 dagen?

2 **Reken uit.**

Samuel is jarig op 6 januari. Zijn vader is 5 weken daarna jarig.
Wanneer is Samuels vader jarig?

Zelf

3 **Kleur in.**

Rood: de maanden met 31 dagen
Blauw: de maanden met minder dan 31 dagen

januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december

4 **Reken uit en vul in.**

a Tamara is jarig op 31 januari.
Haar zusje is jarig in de eerstvolgende maand met 31 dagen.
Het zusje van Tamara is jarig op 18 .....

b Welke twee maanden die op elkaar volgen hebben 31 dagen?

© Noordhoff Uitgevers bv

5 Reken uit.

In een schrikkeljaar heeft februari 29 dagen.
Het jaar heeft dan 366 dagen.
(normaal 365).

januari

ma	di	wo	do	vr	za	zo
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

februari

ma	di	wo	do	vr	za	zo
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29		

maart

ma	di	wo	do	vr	za	zo
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

april

ma	di	wo	do	vr	za	zo
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

mei

ma	di	wo	do	vr	za	zo
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

juni

ma	di	wo	do	vr	za	zo
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

juli

ma	di	wo	do	vr	za	zo
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

augustus

ma	di	wo	do	vr	za	zo
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

september

ma	di	wo	do	vr	za	zo
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

oktober

ma	di	wo	do	vr	za	zo
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

november

ma	di	wo	do	vr	za	zo
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

december

ma	di	wo	do	vr	za	zo
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

a De eerste dag van het jaar viel op een .....

b In februari zitten ..... maandagen.

c Het is wel / geen schrikkeljaar.

d In juni zijn er ..... zondagen.

e Een week na 27 augustus is het ..... september.

f Een volle week is van maandag tot en met zondag.
Hoeveel volle weken zitten in november?

© Noordhoff Uitgevers bv

T

6 Vul in.

a Januari heeft ..... dagen.
b November heeft ..... dagen.
c De kortste maand is .....
d Er zijn ..... maanden met precies 30 dagen.

7 Reken uit.

Rachel is op maandag 27 april jarig.
Haar broertje Simon is een week later jarig.
Op welke datum is dat?

8 Schrijf op.

a 25 januari schrijf je als 25-01
b 10 april schrijf je als .....
c 1 augustus schrijf je als .....
d 10 oktober schrijf je als .....
e 20 november schrijf je als .....

9 Schrijf op.

a 2 februari is 02-02
b 3 maart is .....
c 4 december is .....
d 19 november is .....
e 20 juli is .....

V

10 Reken uit.

De zomervakantie begint op 11 juli.
6 weken later op een maandag moet Tom weer naar school.
Welke datum is dat?

juli						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

augustus						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

september						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

© Noordhoff Uitgevers bv

Kalender

voorbereiden | oefenen | toepassen

Je leert

- de kalender toepassen.

Zelf

1 Kleur de kalender.

oktober						
maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag	zaterdag	zondag
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Rood: elke donderdag gaat Tijn turnen.
Groen: Tijn is jarig op 17 oktober.
Geel: op deze dagen gaat Tijn niet naar school.
Oranje: Tijns zusje Jitte is jarig op de eerste dinsdag van de maand.

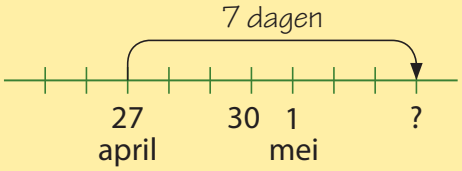
2 Schrijf op.

Kijk naar de kalender van oktober.

a Hoeveel maandagen zijn er in de maand oktober?
b Hoeveel dagen heeft oktober?
c Welke maand komt er na oktober?
d Welke dag was 29 september?

Uitleg

Lisa is op 27 april jarig.
Haar vader is precies een week later jarig.
Op welke datum is dat?

Stap 1 Maak een tekening.

Stap 2 Wat moet je uitrekenen?
Welke datum precies een week na 27 april valt.

Stap 3 Wat is het antwoord?
Zie de tekening.

Stap 4 Klopt je antwoord? Laat zien met een berekening.
Lisa's vader is 7 dagen na haar jarig.
In april zijn nog 3 dagen dus haar vader is op 4 mei jarig.

© Noordhoff Uitgevers bv

Samen

3 **Reken uit.**
Het is 5 juni. Het is nog 4 weken tot aan de zomervakantie.
Op welke datum is het vakantie?

Stap 1 Maak een tekening.
Stap 2 Wat moet je uitzoeken?
Stap 3 Wat is het antwoord?
Stap 4 Klopt je antwoord? Laat zien met een berekening.

Zelf

4 **Reken uit.**
Gebruik het stappenplan.

Op 12 oktober denkt Lucas terug aan een dag op de boot met opa en oma.
Precies 2 weken daarvoor zat hij in een bootje op een meer.
Op welke datum was dat?

Stap 1 Maak een tekening.
Stap 2 Wat moet je uitzoeken?
Stap 3 Wat is het antwoord?
Stap 4 Klopt je antwoord? Laat zien met een berekening.

5 **Reken uit.**
Een abonnement op de Donald Duck kost 25 euro per kwartaal.
Jaylinn is een jaar lid geweest.

a Hoeveel heeft ze betaald?
b Hoeveel kost een abonnement in 2 jaar?

6 **Reken uit.**
Jesse heeft een nieuwe fiets besteld op 4 mei.
Hij krijgt de fiets precies 4 weken later.
Op welke datum krijgt Jesse zijn fiets?

7 **Reken uit.**
a Silas is 8 jaar. Hoe oud is hij in maanden?
b Jet is 6 jaar en 8 maanden. Hoe oud is zij in maanden?
c Erik is 90 maanden oud. Hoe oud is hij in jaren en maanden?

© Noordhoff Uitgevers bv

T

8 **Reken uit.**
Het is nog 3 weken en 3 dagen tot pakjesavond op 5 december.
Welke datum is het?

9 **Reken uit.**
Op welke dag is het?

a 4 maart valt op een maandag.
Op welke dag valt 13 maart?
b 11 augustus valt op een donderdag.
Op welke dag valt 19 augustus?
c 13 november valt op een vrijdag.
Op welke dag valt 26 november?
d 21 december valt op een dinsdag.
Op welke dag valt 1 december?

10 **Reken uit.**
Pepijn gaat op 25–05 op reis.
Hij komt op 08–06 weer terug.
Hoeveel dagen is hij op reis geweest? Reken de dag van vertrek en aankomst mee.

V

11 **Reken uit.**
Op 14 april 2020 is Sem precies 100 maanden oud.
Wanneer is zij geboren?

12 **Reken uit.**
De vrienden van Josse zijn allemaal jarig op een andere dag van het jaar.
Als ze hun geboortedag (een getal van 1 tot 31) en hun geboortemaand (een getal van 1 tot 12) optellen, komen ze allemaal op 36 uit.
Wat is het grootst mogelijke aantal vrienden dat Josse kan hebben?

© Noordhoff Uitgevers bv

Weet je nog?

Je herhaalt

- optellen en aftrekken tot 1000.
- de deeltafels tot en met 10.
- liters en kg.

Samen

1 Rekendictee

Schrijf de antwoorden in je schrift.

Zelf

2 Reken uit.

Maak de reeksen af. Kijk goed wat erbij komt of eraf gaat.

520	530	540					
240	350						
					645	760	

3 Zet op volgorde van klein naar groot.

1289	2098	1029	2108	2019

3764	4367	3074	4037	6304

4 Reken uit.

713 + 48 = 753 + 8 = 761	678 – 53 =	289 + 25 =
654 + 32 =	183 – 27 =	394 – 58 =
278 + 19 =	465 – 36 =	127 + 34 =

5 Reken uit.

In welk vakje passen de getallen?
Sommige getallen passen in meerdere vakjes.

50	105
40	52
24	90
25	100
65	150

tweevouden	vijfvouden	viervouden

© Noordhoff Uitgevers bv

6 Reken uit.

: 5		: 9		: 7	
30	6	9	.....	14	.....
50	.....	90	.....	56	.....
10	.....	81	.....	49	.....
15	.....	63	.....	0	.....
40	.....	27	.....	21	.....
45	.....	45	.....	63	.....
20	.....	99	.....	7	.....

7 Reken uit.

Weet je nog?
1 liter = 10 dL
1 liter = 100 cL

5 liter = ..500.. cL
4 liter = ... cL
3 dL = ... cL
20 dL = ... cL

2 liter = ... cL
5 liter = ... dL
40 liter = ... dL
40 dL = ... liter

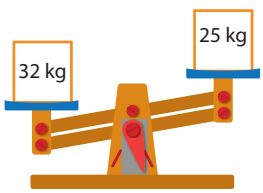
8 Reken uit.

Anne heeft dorst en drinkt 75 cl water uit een volle fles van 1 liter.
Hoeveel zit er nog in de fles?

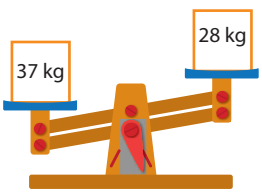
9 Reken het verschil in gewicht uit.

Weet je nog?
1 kilo = 1 kg = 1000 gram

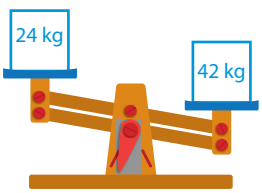

a

b

c

© Noordhoff Uitgevers bv

T

10 Reken uit.

a Hoeveel moet erbij voor 1 liter?

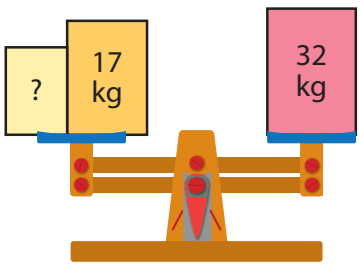

b Hoeveel moet erbij voor 1 liter?

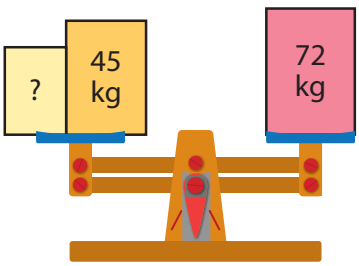
11 Reken uit.

Hoeveel gram weegt het gewicht met het vraagteken?

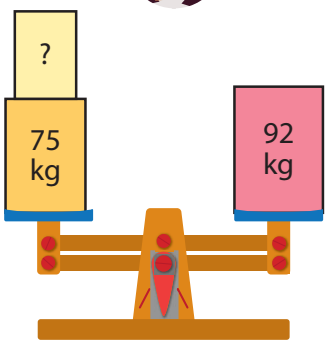

a

b

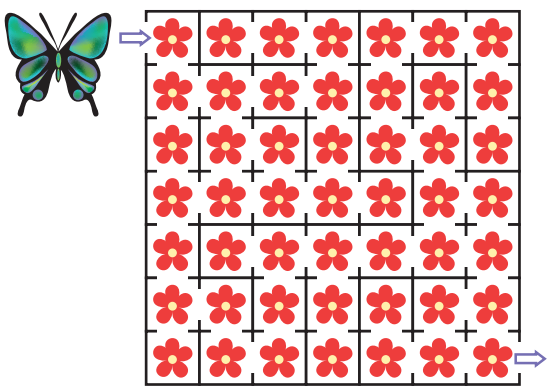

c

V

12 Reken uit.

In elk vakje in het doolhof staat een bloem.
De vlinder mag 1 keer langs elke bloem komen.
Wat is het grootst mogelijke aantal bloemen dat de vlinder kan tegenkomen?
En het kleinst mogelijke aantal?

© Noordhoff Uitgevers bv

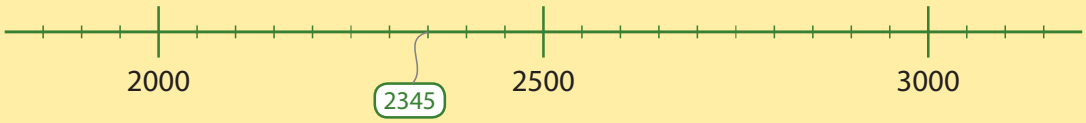
11 Cijferend aftrekken

voorbereiden | oefenen | toepassen

Je oefent

- de waarde van een cijfer in een getal.

Uitleg

2345 = 2 × 1000 en 3 × 100 en 4 × 10 en 5 × 1

D	H	T	E
2	3	4	5

2345 heeft
2 duizendtallen
3 honderdtallen
4 tientallen
5 eenheden

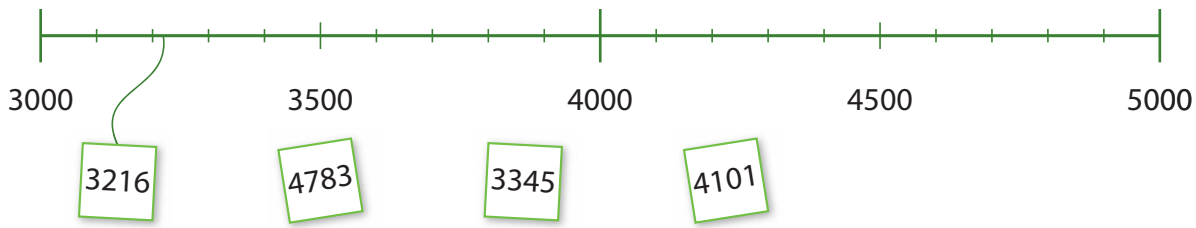
Samen

1 Splits het getal.

D	H	T	E
4	5	1	7
5	0	7	9
2	0	0	4

4 × 1000 + 5 × .....
.....
.....

2 Verbind de getallen met de getallenlijn.

3 Welk getal is het?

a 2 × 1000 + 6 × 100 + 4 × 10 + 8 × 1 = 2648
b 3 × 1000 + 8 × 10 + 5 × 1 =
c 5 × 1000 + 7 × 100 + 1 × 10 + 9 × 1 =

© Noordhoff Uitgevers bv

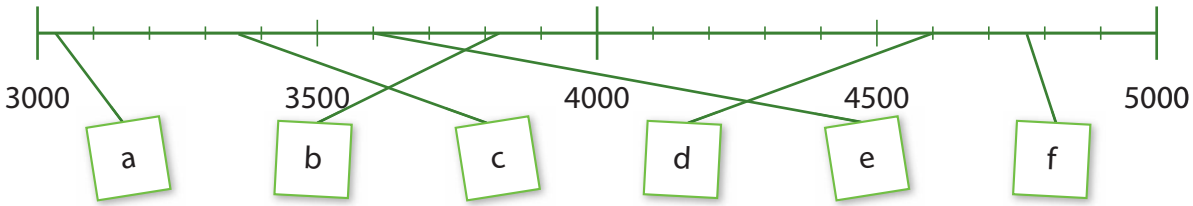

Zelf

4 Splits de getallen.

D	H	T	E	
3	5	2	7	3 x 1000 + 5 x .....
9	0	3	1	.....
5	7	0	0	.....
7	0	3	5	.....

5 Zoek het juiste getal bij de letter.

3600 hoort bij e
4600
4750

3046
3382
3823

6 Welk getal is het?

a 3 × 1000 + 4 × 100 + 2 × 10 + 8 × 1 = 3428
b 5 × 1000 + 6 × 100 + 3 × 10 + 5 × 1 =
c 9 × 1000 + 7 × 100 + 1 × 10 + 9 × 1 =
d 4 × 1000 + 3 × 10 + 7 × 1 =

7 Vul in.

Zet de getallen op volgorde van klein naar groot.

3415	4135	3145	4315	4351	3154
1627	2167	1267	1672	1276	2176
8279	8729	8927	8297	8792	7982

© Noordhoff Uitgevers bv

T

8 Reken uit.

Tussen welke honderdtallen liggen de getallen?

200	230	300
	710	
	650	
	390	
	540	

Tussen welke duizendtallen liggen de getallen?

1 000	1460	2 000
	3401	
	2781	
	5460	
	9207	

9 Reken uit.

1000 + 800 + 60 + 6 = 1866
2000 + 300 + 70 + 9 =

3000 + 500 + 80 + 3 =
1000 + 40 + 1 =

10 Reken uit.

3 × 1000 + 8 × 100 + 2 × 10 + 5 × 1 = 3825
1 × 1000 + 5 × 100 + 2 × 10 + 6 × 1 =
5 × 1000 + 1 × 100 + 7 × 1 =
2 × 1000 + 2 × 1 =

V

11 Reken uit wat er op de open plaats moet komen.

3000 + ... + 5 = 3205
7000 + 200 + ... = 7219
4000 + 20 + ... = 4525
10 000 + 10 + ... = 11 010

12 Reken uit.

Hoeveel meter is het van Westervoort via dit kruispunt naar Middelpunt?

© Noordhoff Uitgevers bv

12 Cijferend aftrekken

voorbereiden | **oefenen** | toepassen

Je leert

- cijferend aftrekken zoals 75 – 21.

Zelf

1 Schat het antwoord.

87 – 23 ≈ *90 – 20 = 70*
43 – 18 ≈
66 – 11 ≈

59 – 37 ≈
81 – 26 ≈
92 – 14 ≈

2 Reken uit.

87 – 23 = *67 – 3 = 64*
43 – 18 =
66 – 11 =

59 – 37 =
81 – 26 =
92 – 14 =

Samen

3 Hoeveel plaatsen zijn er verkocht?

Uitleg

86 – 23 =
Maak eerst een schatting.
86 – 23 ≈ 90 – 20 = 70

Zet de getallen onder elkaar.

T	E
8	6
2	3 –

Trek de eenheden van elkaar af.

T	E
8	6
2	3 –
	3

Trek de tientallen van elkaar af.

T	E
8	6
2	3 –
6	3

© Noordhoff Uitgevers bv

4 Reken uit. Schat eerst het antwoord.

47 – 12 ≈ *50 – 10 = 40*

T	E
4	7
1	2 –
3	5

64 – 51 ≈
64 – 51 =

78 – 53 ≈
78 – 53 =

Zelf

5 Schat de antwoorden.

67 – 52 ≈ *70 – 50 = 20*

84 – 23 ≈
77 – 43 ≈
97 – 22 ≈

39 – 28 ≈
98 – 43 ≈
96 – 53 ≈

6 Reken uit.

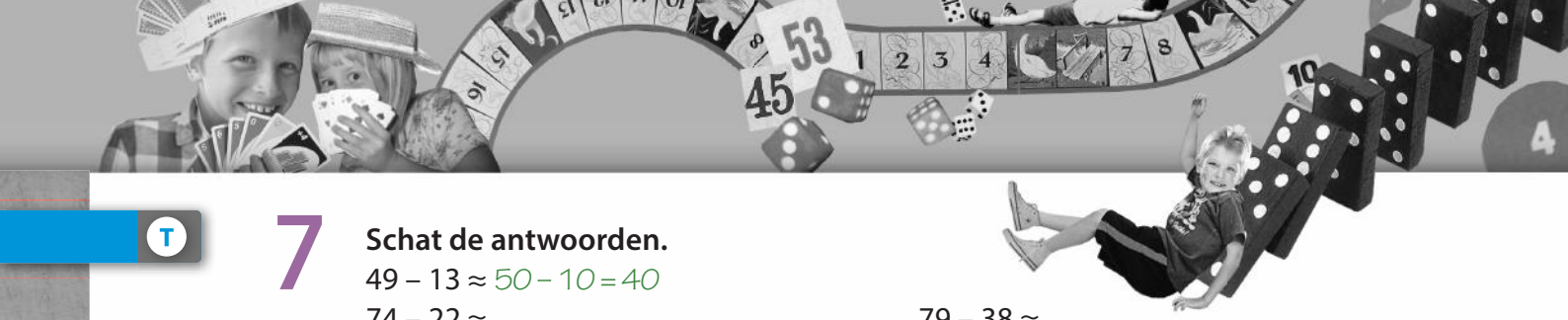
a Reken de sommen cijferend uit.
b Kloppen de antwoorden met de schattingen in opdracht 5?

T	E
6	7
5	2 –
1	5

84 – 23 =
77 – 43 =
97 – 22 =

39 – 28 =
98 – 43 =
96 – 53 =

© Noordhoff Uitgevers bv

T

7 Schat de antwoorden.

49 – 13 ≈ 50 – 10 = 40

74 – 22 ≈

58 – 23 ≈

79 – 38 ≈

88 – 47 ≈

8 Reken cijferend uit.

a Reken de sommen cijferend uit.

b Kloppen de antwoorden met de schattingen in opdracht 7?

T	E
4	9
1	3	–
3	6	

74 – 22 =

58 – 23 =

79 – 38 =

88 – 47 =

9 Reken uit

a Tessa heeft 45 dropjes. Ze eet er 23 op. Hoeveel heeft ze over?

b Danilo heeft 25 druiven. Hij eet er 12 op. Hoeveel heeft hij over?

V

10 Reken uit.

Maaike heeft 4 kaartjes met daarop de cijfers 3579.
Ze maakt met de 4 kaartjes minsommen.
Welke minsom heeft de kleinste uitkomst?

3	5	7	9

		–

11 Reken uit.

Ard, Ben en Carl hebben in totaal 120 voetbalplaatjes.
Ard heeft 3 plaatjes meer dan Ben en Ben heeft 3 plaatjes meer dan Carl.
Hoeveel plaatjes heeft Carl?

© Noordhoff Uitgevers bv

13 Cijferend aftrekken

voorbereiden | **oefenen** | toepassen

Je leert

- cijferend aftrekken zoals 589 – 236.

Uitleg

589 – 236 =
Maak eerst een schatting.
589 – 236 = 600 – 200 = 400

Zet de getallen onder elkaar en trek de eenheden van elkaar af.

H	T	E	
5	8	9	
2	3	6	–
		3	

Trek de tientallen van elkaar af.

H	T	E	
5	8	9	
2	3	6	–
	5	3	

Trek de honderdtallen van elkaar af.

H	T	E	
5	8	9	
2	3	6	–
3	5	3	

Samen

1 Reken uit.

Schat eerst het antwoord.

378 – 112 ≈ *400 – 100 = 300*

H	T	E	
3	7	8	
1	1	2	–
2	6	6	

829 – 504 ≈
829 – 504 =

474 – 51 ≈
474 – 51 =

Zelf

2 Reken cijferend uit.

Schat eerst het antwoord.

598 – 323 ≈ *600 – 300 = 300*

H	T	E	
5	9	8	
3	2	3	–
2	7	5	

576 – 235 ≈
576 – 235 =

728 – 414 ≈
728 – 414 =

© Noordhoff Uitgevers bv

3 Schat de antwoorden.

465 – 205 ≈ *500 – 200 = 300*

854 – 243 ≈

778 – 453 ≈

395 – 242 ≈

986 – 432 ≈

4 Reken cijferend uit.

Klopt je antwoord met de schatting in opdracht 3?

H	T	E	
4	6	5	
2	0	5	–
2	6	0	

854 – 243 =

778 – 453 =

395 – 242 =

986 – 432 =

5 Schat de antwoorden.

935 – 32 ≈ *900 – 30 = 870*

794 – 13 ≈

747 – 23 ≈

785 – 62 ≈

938 – 36 ≈

6 Reken cijferend uit.

Klopt je antwoord met de schatting in opdracht 5?

H	T	E	
9	3	5	
	3	5	–
9	0	3	

794 – 13 =

747 – 23 =

785 – 62 =

938 – 36 =

7 Reken uit.

Ted heeft 756 punten bij een spel. Sem heeft 153 punten minder.
Hoeveel punten heeft Sem?

© Noordhoff Uitgevers bv

T

8 Reken cijferend uit.

Maak eerst een schatting.

837 – 512 ≈ *800 – 500 = 300*

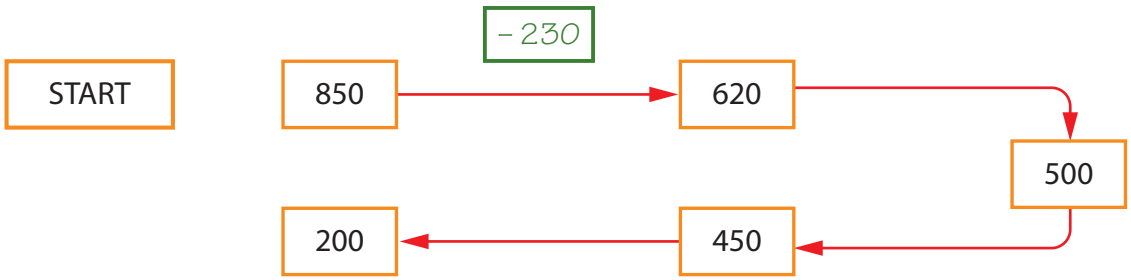
H	T	E
8	3	7
5	1	2 –
3	2	5

773 – 341 =
687 – 454 =

935 – 513 =
758 – 523 =

9 Reken uit.

Schrijf de minsom bij de pijlen.

V

10 Reken uit.

Welk cijfer staat er onder de vlekken?

H	T	E
3	6	7
■		–
1	1	2

H	T	E
2	8	9
■		–
	3	7

H	T	E
4	1	3
■		–
1	0	3

© Noordhoff Uitgevers bv

14 Cijferend aftrekken

voorbereiden | oefenen | toepassen

Je leert

- cijferend aftrekken toepassen.

Zelf

1 Schat de antwoorden.

653 – 431 ≈ *700 – 400 = 300*

758 – 224 ≈

839 – 122 ≈

427 – 116 ≈

588 – 466 ≈

2 Reken uit.

Reken cijferend uit. Klopt je antwoord met de schatting?

H	T	E
6	5	3
4	3	1 –
2	2	2

758 – 224 =

839 – 122 =

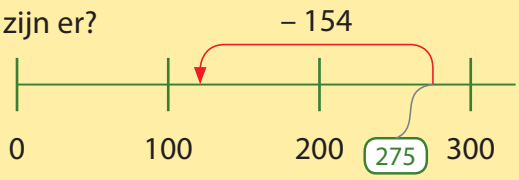
427 – 116 =

588 – 466 =

Uitleg

Bij een toneelspel komen 275 mensen kijken.
Er zijn 154 volwassenen. Hoeveel kinderen zijn er?

Stap 1 Maak een tekening.

Stap 2 Wat moet je uitrekenen?
275 – 154 =

Stap 3 Wat is het antwoord?
Maak een schatting. 300 – 200 = 100
Het antwoord is 275 – 154 = 121

Stap 4 Klopt je antwoord? Laat zien met een berekening.
Het antwoord klopt met de schatting.

H	T	E
2	7	5
1	5	4 –
1	2	1

Samen

3 Reken uit.

Bij een toneelspel zijn 245 mensen. In de pauze drinken 104 mensen iets.
Hoeveel mensen drinken niets?

Stap 1 Maak een tekening.
Stap 2 Wat moet je uitrekenen?
Stap 3 Wat is het antwoord?
Stap 4 Klopt je antwoord?

© Noordhoff Uitgevers bv

Zelf

4 **Reken uit met het stappenplan.**
Amber neemt spaargeld mee naar de voorstelling.
Ze heeft 575 cent bij zich.
Ze koopt iets voor 330 cent.
Hoeveel heeft ze over?

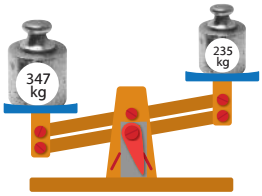
Stap 1 Maak een tekening.
Stap 2 Wat moet je uitrekenen?
Stap 3 Wat is het antwoord?
Stap 4 Klopt je antwoord?

5 **Reken uit met het stappenplan.**
Groep 5 haalt 256 euro op voor een goed doel.
Groep 6 haalt 367 euro op.
Hoeveel euro haalde groep 6 meer op dan groep 5?

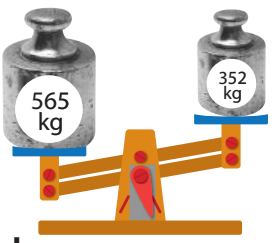
6 **Reken uit met het stappenplan**
Okke heeft 235 euro in zijn portemonnee.
Hij koopt een telefoon van 122 euro.
Hoeveel euro zit er nog in zijn portemonnee?

7 **Reken uit**
In een vat zit 275 liter water.
Er wordt 122 liter uit gehaald.
Hoeveel liter blijft er over?

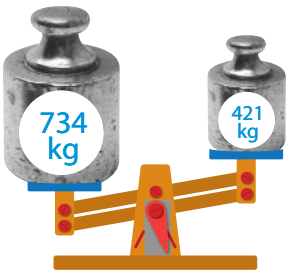
8 **Reken uit**
Wat is het verschil?

a

b

c

© Noordhoff Uitgevers bv

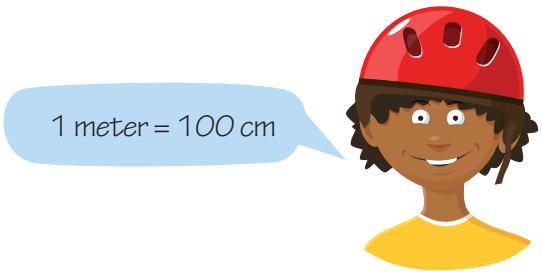
T

9

Reken uit.
Harm rijdt van Maastricht naar Groningen.
Dat is 337 km.
Na 134 km houdt hij een pauze.
Hoeveel km moet hij nog rijden?

10

Reken uit.
Ilian heeft een plank met een lengte van 275 cm.
Hij zaagt 2 meter van de plank af.
Hoeveel cm houdt hij over?

11

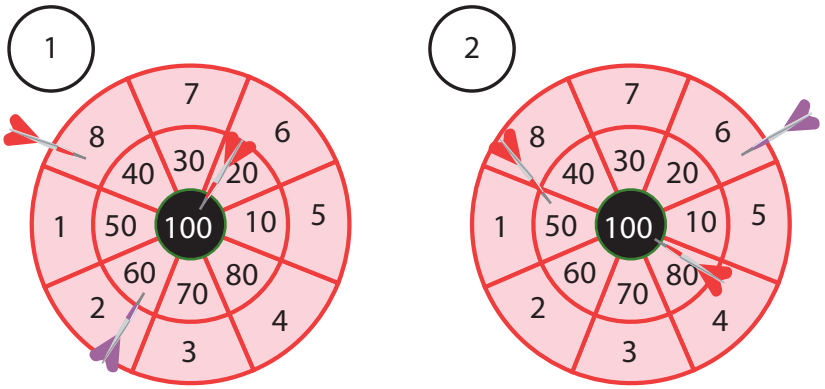
Reken uit.
Jim gaat fietsen.
Je ziet zijn teller aan het begin en aan het eind van de rit.
Hoeveel kilometer heeft Jim gefietst?

V

12

Reken uit.

Hessel heeft twee keer drie pijltjes gegooid.
Je ziet hier de twee borden.
Hoeveel punten is het verschil tussen ronde 1 en ronde 2?

© Noordhoff Uitgevers bv

Blok 6.3

15 Weet je nog?

Je herhaalt

- optellen en aftrekken tot 1000.
- alle deeltafels.
- figuren.

Samen

1 Rekendictee

Schrijf de antwoorden in je schrift.

Zelf

2 Zet op volgorde van klein naar groot.

369	963	396	639	693
541	415	154	514	451
783	873	387	738	837

3 Reken uit.

– 10	getal	+ 10
490	500	510
.....	905	.....
.....	998	.....
.....	1003	.....

– 100	getal	+ 100
.....	550	.....
.....	1250	.....
.....	5050	.....
.....	7940	.....

4 Reken uit.

220 + 350 = 520 + 50 =
360 + 120 =
550 + 240 =

560 – 340 =
770 – 210 =
820 – 510 =

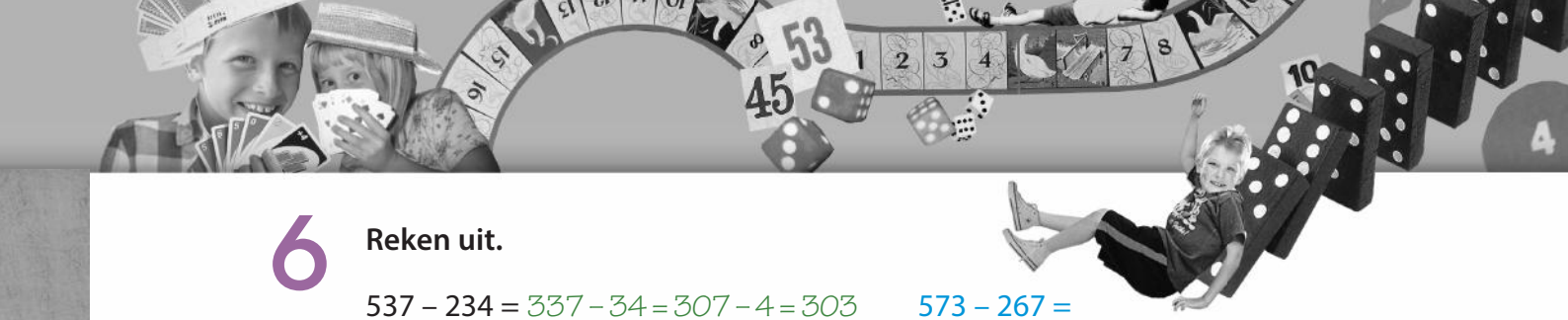
560 + 240 =
920 – 220 =
780 + 120 =

5 Reken uit.

225 + 312 = 525 + 12 = 535 + 2 = 537
543 + 435 =
754 + 215 =

345 + 297 =
459 + 179 =
562 + 169 =

© Noordhoff Uitgevers bv

6 Reken uit.

537 – 234 = 337 – 34 = 307 – 4 = 303
853 – 532 =
458 – 232 =
573 – 267 =
629 – 173 =
712 – 259 =

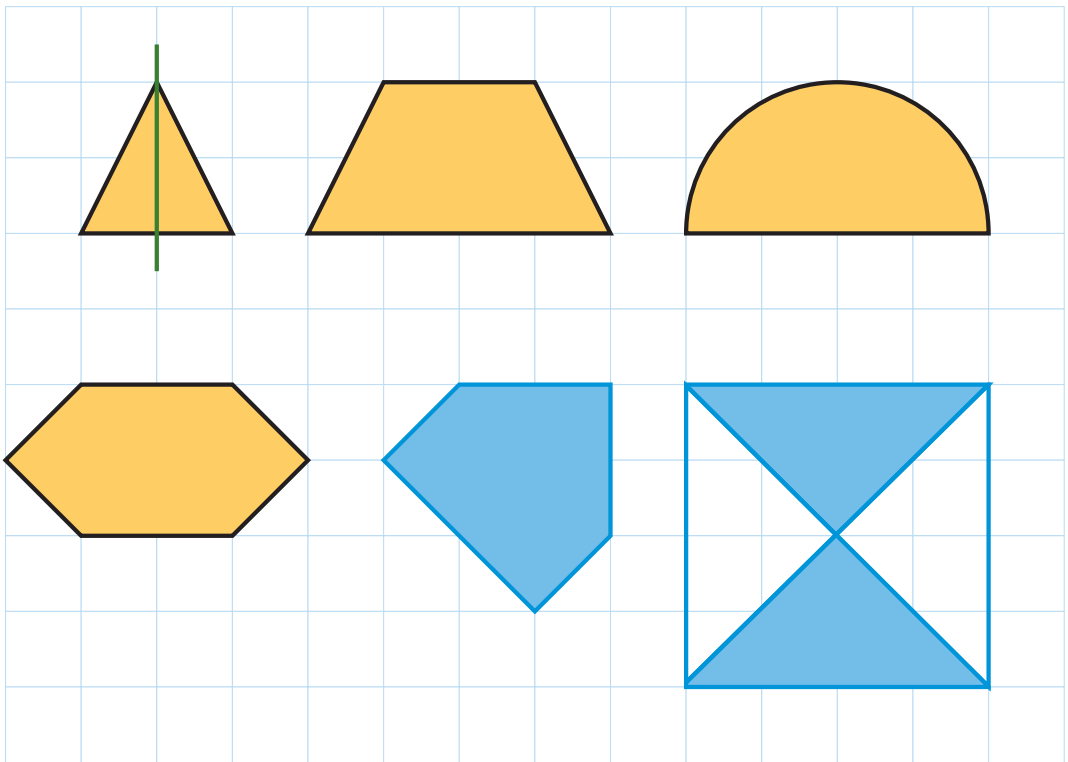
7 Reken uit.

12 : 3 = 4
24 : 4 =
28 : 4 =
32 : 8 =
40 : 4 =
56 : 7 =
63 : 9 =
36 : 9 =
64 : 8 =

8 Reken uit.

120 : 20 = 6
24 : 12 =
50 : 25 =
60 : 15 =
200 : 20 =
150 : 50 =
120 : 15 =
125 : 25 =
160 : 20 =

9 Teken de spiegellijn(en).

© Noordhoff Uitgevers bv

T

10 Reken uit.

Kun jij de brief van Senna aan Ruby lezen?

10 : 5	63 : 9	25 : 5	81 : 9	36 : 9	20 : 2
64 : 8	21 : 7	24 : 6	8 : 8	8 : 2	100 : 10
35 : 7	24 : 3	2 : 2	16 : 4	28 : 4	26 : 2

1 = l	5 = i	9 = t	13 = k
2 = b	6 = r	10 = n	14 = v
3 = p	7 = u	11 = x	15 = a
4 = e	8 = s	12 = w	16 = o

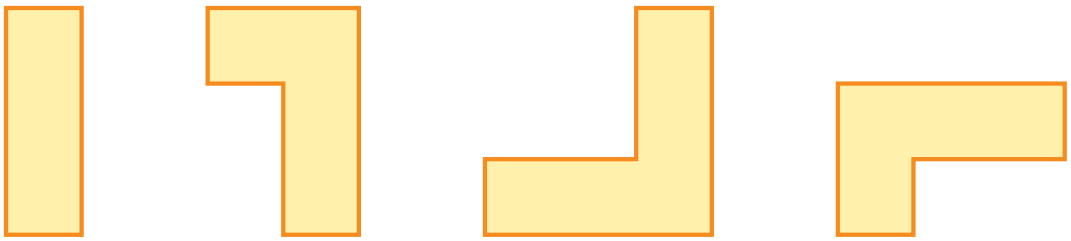
11 Teken uit.

a Teken een rechthoek van 6 cm breed en 4 cm hoog.
b Teken een vierkant van 4 cm breed en 4 cm hoog.
c Teken een driehoek van 5 cm breed en 3 cm hoog.

V

12 Teken.

Teken de 4 vormen in een vierkant.
Ze moeten samen het vierkant vullen.
Je mag de vormen draaien.

© Noordhoff Uitgevers bv

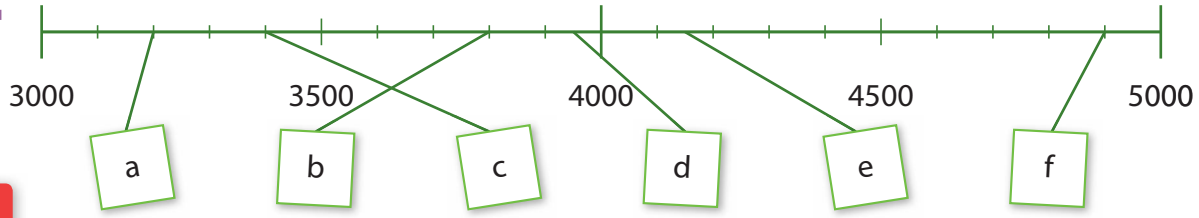
16 Test jezelf

1 **Vul in.**

2376 = 2 × 1000 + 3 × 100 +
4325 =
5207 =
9200 =

> M: 1

2 **Schrijf het juiste getal bij de letter.**

> M: 2

3 **Vul in.**

Wat is de waarde van 5 in:
3586
5329
4805

Wat is de waarde van 6 in:
3206
2060
6320

> M: 3

4 **Reken cijferend uit.**

Maak eerst een schatting van het antwoord.
53 + 32 =

> M: 4, 5

5 **Reken cijferend uit.**

Maak eerst een schatting van het antwoord.
98 – 76 =

> M: 6, 7

6 **Reken cijferend uit.**

Maak eerst een schatting van het antwoord.
253 + 122 =
516 + 82 =

> M: 8, 9

© Noordhoff Uitgevers bv

7

Reken cijferend uit.
Maak eerst een schatting van het antwoord.
732 – 421 =
685 – 72 =

> M: 10, 11

8

Reken uit.
In een ton zit 235 liter water.
Er wordt 163 liter bij gedaan.
Hoeveel liter zit er nu in de ton?

> M: 12

9

Geef antwoord op de vragen.

a Hoeveel maanden heeft een jaar?
b Hoeveel weken heeft een jaar?
c Hoeveel maanden zitten in een kwartaal?

> M: 13

10

Geef antwoord op de vragen.
Gebruik de kalender die hieronder staat.

a Op welke dag valt 17 januari?
b Hoeveel maandagen zitten er in de maand juni?
c Welke datum is de derde woensdag van maart?

januari

ma	di	wo	do	vr	za	zo
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

februari

ma	di	wo	do	vr	za	zo
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29		

maart

ma	di	wo	do	vr	za	zo
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

april

ma	di	wo	do	vr	za	zo
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

mei

ma	di	wo	do	vr	za	zo
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

juni

ma	di	wo	do	vr	za	zo
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

> M: 14

11

Vul in.

a 10 juni kun je schrijven als .....–.....
b 05–10 is .....

> M: 15

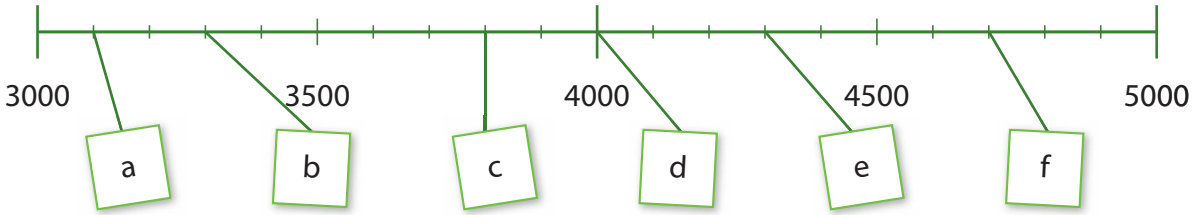
© Noordhoff Uitgevers bv

17 Maatwerk

1 Vul in.

4673 = 4 × 1000 + 6 × 100 +
7345 =
8397 =
9542 =
2650 =
4605 =
5007 =
8300 =

2 Zoek het juiste getal bij de letter.

a = 3100

3 Vul in.

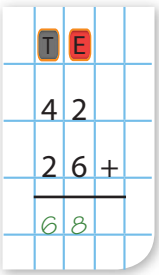
Wat is de waarde van 3 in:	Wat is de waarde van 5 in:	Wat is de waarde van 1 in:
3456 3000	5930	3126
2371	2568	2100
9503	6725	6510

4 Schat de uitkomst.

42 + 26 ≈ 40 + 30 = 70
43 + 53 ≈
73 + 26 ≈
45 + 44 ≈
63 + 35 ≈

5 Reken cijferend uit.

Klopt je antwoord met de schatting in opdracht 4?

43 + 53 =
73 + 26 =
45 + 44 =
63 + 35 =

© Noordhoff Uitgevers bv

6 Schat de uitkomst.

49 – 22 ≈ *50 – 20 = 30*

83 – 51 ≈

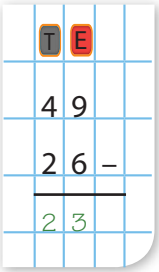
95 – 23 ≈

67 – 44 ≈

79 – 37 ≈

7 Reken cijferend uit.

Klopt je antwoord met de schatting in opdracht 6?

83 – 51 =

95 – 23 =

67 – 44 =

79 – 37 =

8 Schat de uitkomst.

382 + 216 ≈ *400 + 200 = 600*

453 + 322 ≈

742 + 226 ≈

547 + 32 ≈

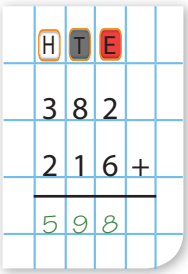
435 + 264 ≈

374 + 325 ≈

835 + 42 ≈

9 Reken cijferend uit.

Klopt je antwoord met de schatting in opdracht 8?

453 + 322 =

742 + 226 =

547 + 32 =

435 + 264 =

374 + 325 =

835 + 42 =

10 Schat de uitkomst.

378 – 236 ≈ *400 – 200 = 200*

379 – 125 ≈

785 – 232 ≈

658 – 47 ≈

358 – 214 ≈

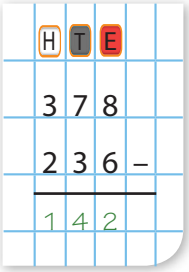
865 – 325 ≈

789 – 45 ≈

© Noordhoff Uitgevers bv

11 Reken cijferend uit.

Klopt je antwoord met de schatting in opdracht 10?

379 – 125 =
785 – 232 =
658 – 47 =

358 – 214 =
865 – 325 =
789 – 45 =

12 Reken uit.

In een zak zitten 345 knikkers.
Er komen 234 knikkers bij.
Hoeveel knikkers zitten er nu in de zak?

13 Geef antwoord op de vragen.

a Welke maand komt na december?
b In welk kwartaal zit de maand april?
c Welke maanden zitten in het eerste kwartaal?

14 Geef antwoord op de vragen.

Gebruik de kalender die hieronder staat.

a Op welke dag valt 12 januari?
b Hoeveel zondagen zitten er in de maand maart?
c Welke datum is de derde donderdag in februari?

januari

ma	di	wo	do	vr	za	zo
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

februari

ma	di	wo	do	vr	za	zo
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29		

maart

ma	di	wo	do	vr	za	zo
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

15 Vul in.

a 15 april kun je schrijven als 15–04
b 10 augustus is ..... – .....
c 5 november is ..... – .....
d 08–12 is 8 december
e 12–01 is .....
f 05–05 is .....

© Noordhoff Uitgevers bv

17 Pluswerk

1

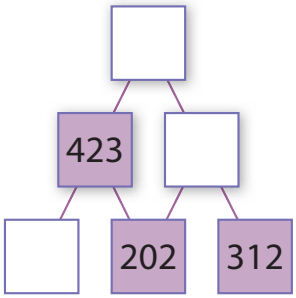
Reken uit.

157 + ... = 200
314 + ... = 400
375 + ... = 400

275 + ... = 500
456 + ... = 800
505 + ... = 800

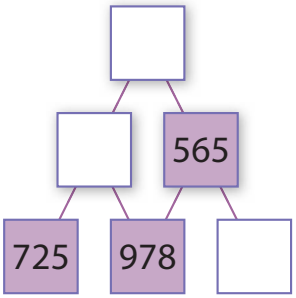
2

Vul de trapjes in.

+

Tel 2 getallen naast elkaar op en schrijf het antwoord in het vakje erboven.

–

Trek 2 getallen van elkaar af en schrijf het antwoord in het vakje erboven.

3

Reken uit en vul in.

a 235 + 45 = 236 + ...
b 321 + ... = 1421
c 150 + ... = 1750
d 225 + ... = 215 + 20
e 45 + ... = 1050
f 175 + ... = 1750

4

Reken uit.

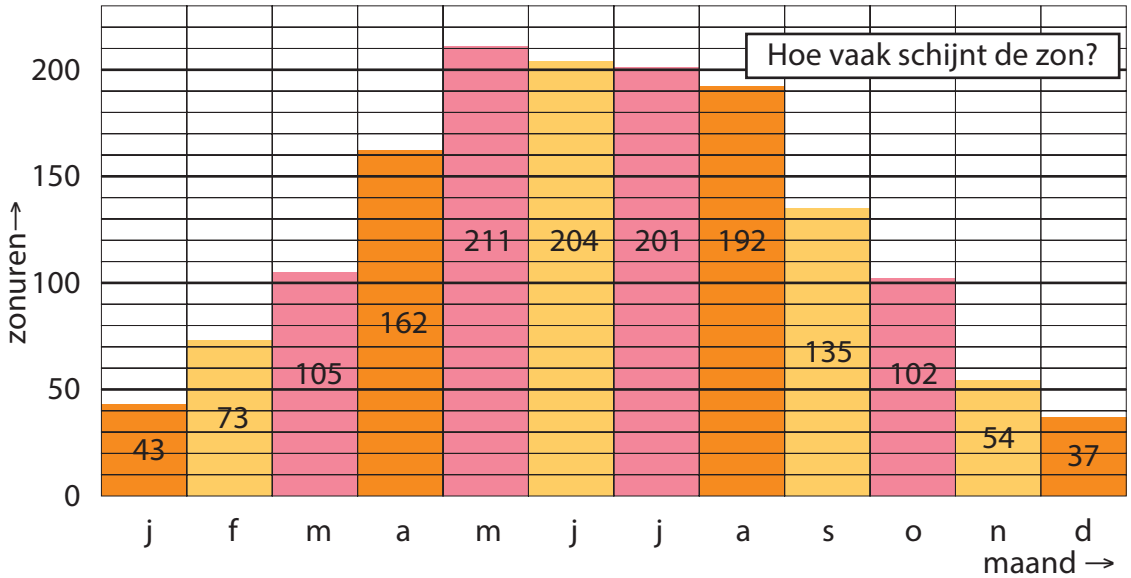
Sven schrijft 15 maart op als 15-03.
Hij telt nu alle cijfers bij elkaar op en krijgt als uitkomst 9 (1 + 5 + 0 + 3).
Hetzelfde doet hij op oudejaarsdag en op nieuwjaarsdag.
Hoe groot is het verschil in uitkomst op die dagen?

© Noordhoff Uitgevers bv

5 Lees af.

Wat kun je in deze grafiek aflezen?

6 Lees af en reken uit

Gebruik bij deze en de volgende opdrachten de grafiek uit opdracht 5.

a Welke maand had de meeste zonuren?
b Hoeveel zonuren had april meer dan maart?

7 Reken uit.

a Welk kwartaal had de meeste zonuren?
b Welk kwartaal had de minste zonuren?

8 Reken uit.

Hoeveel zonuren waren er in het derde kwartaal?

9 Reken uit.

Hoeveel zonuren waren er in het eerste kwartaal meer dan in het vierde kwartaal?
Laat zien hoe je gerekend hebt.

© Noordhoff Uitgevers bv

Speelwerk

FINISH

Blok 7.1 **1**

Cijferend optellen

voorbereiden | **oefenen** | **toepassen**

Je leert

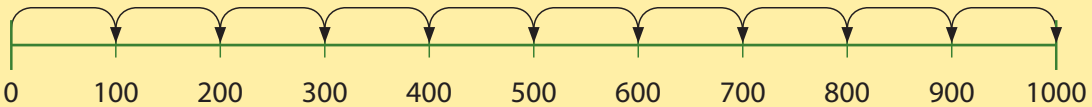
- inwisselen van duizendtallen, honderdtallen en tientallen.

Samen

1 Getallendictee

Schrijf de getallen in je schrift.

Uitleg

1 duizendtal = 10 honderdtallen (1000 = 10 × 100)

1 honderdtal = 10 tientallen (100 = 10 × 10)

1 tiental = 10 eenheden (10 = 10 × 1)

2 Wissel in.

7 tientallen = ...70... eenheden, want ...70... × 1 = 70
3 honderdtallen = ... tientallen, want ..... × 10 = 300
2 duizendtallen = ... honderdtallen, want ..... × 100 = 2000

3 Wissel in.

60 tientallen = ...600... = ...6... honderdtallen
40 honderdtallen = ... = ... duizendtallen
80 eenheden = ... = ... tientallen

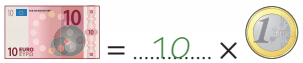
© Noordhoff Uitgevers bv

Zelf

4 Wissel in.

Wissel in voor munten of biljetten.

 = ...10... ×

 = ... ×

 + 5 × = ... ×

 + 2 × = ... ×

5 Vul in.

1 tiental = ...10... eenheden

1 honderdtal = ... tientallen

1 tiental en 5 eenheden = ... eenheden

1 honderdtal en 2 tientallen = ... tientallen

1 tiental en 8 eenheden = ... eenheden

6 Wissel in.

...10... × =

..... × =

17 × = + ... ×

14 × = + ... ×

7 Wissel in.

...10... eenheden = 1 tiental

10 tientallen = ... honderdtal

17 eenheden = 1 tiental en ..... eenheden

14 tientallen = 1 honderdtal en ..... tientallen

15 eenheden = 1 tiental en ..... eenheden

8 Geef de vakjes die evenveel waard zijn dezelfde kleur.

10 honderdtallen	6 duizendtallen	3 honderdtallen
10 eenheden	1 duizendtal	60 tientallen
6 honderdtallen	30 eenheden	30 tientallen
3 tientallen	1 tiental	60 honderdtallen

© Noordhoff Uitgevers bv

T

9 Kleur vakjes.

Geef de vakjes die evenveel waard zijn dezelfde kleur.

40 eenheden	4 duizendtallen	7000 eenheden
7 duizendtallen	50 tientallen	800 tientallen
7 honderdtallen	4 tientallen	8 honderdtallen
5 honderdtallen	4000 eenheden	70 honderdtallen
8000 eenheden	70 tientallen	500 eenheden

10 Vul in.

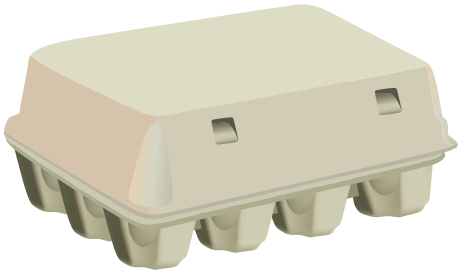
1 tiental en 8 eenheden = ..18.. eenheden
1 honderdtal en 7 tientallen = ... tientallen
17 eenheden = 1 tiental en ..... eenheden
14 tientallen = 1 honderdtal en ..... tientallen

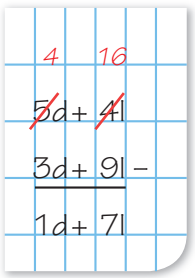
V

11 Leg uit.

Ilje verkoopt eieren.
De eieren zitten in doosjes van 12 stuks.
Ilje heeft 5 volle doosjes en 4 losse eieren op voorraad.
Hij verkoopt op een dag 45 eieren.
Ilje wil weten hoeveel eieren hij nog heeft.
Hij maakt de berekening die hiernaast staat.

Leg eens uit hoe Ilje rekent.

nog 1 doosje en 7 losse eieren

© Noordhoff Uitgevers bv

Cijferend optellen

voorbereiden | **oefenen** | toepassen

Je leert

- cijferend optellen met 1 keer onthouden, zoals 68 + 24.

Zelf

1 Schat het antwoord.

63 + 24 ≈ *60 + 20 = 80*

45 + 32 ≈

74 + 15 ≈

23 + 45 ≈

43 + 56 ≈

2 Reken uit.

Klopt je antwoord met de schatting in opdracht 1?

6 3	
2 4 +	
8 7	

45 + 32 =

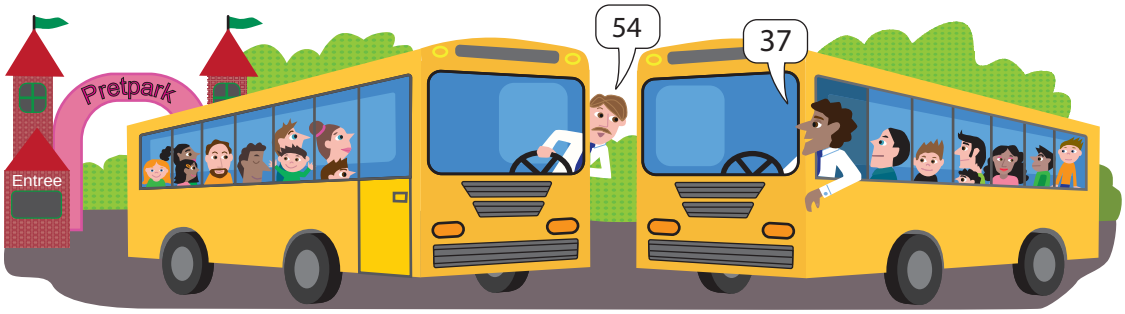
74 + 15 =

23 + 45 =

43 + 56 =

Samen

3 Hoeveel mensen nemen de bussen in totaal mee?

Uitleg

68 + 24 = ...

68 + 24 ≈ 70 + 20 = 90

1	
6 8	
2 4 +	
2	

8 + 4 = 12
Schrijf de 2 op. Onthoud 1 (tiental) en schrijf die boven de 6.

1	
6 8	
2 4 +	
9 2	

1 + 6 + 2 = 9
Schrijf de 9 op.

Het antwoord ligt in de buurt van de schatting.

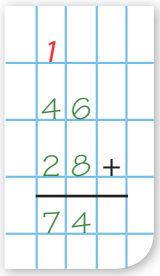
© Noordhoff Uitgevers bv

4 Reken uit.

Schat eerst het antwoord.

46 + 28 ≈ 50 + 30 = 80

72 + 39 ≈
72 + 39 =

67 + 26 ≈
67 + 26 =

Zelf

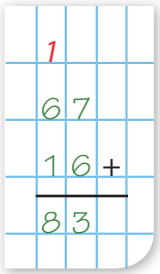
5 Schat het antwoord.

67 + 16 ≈ 70 + 20 = 90

73 + 18 ≈
16 + 47 ≈
24 + 49 ≈

63 + 29 ≈
46 + 36 ≈
29 + 58 ≈

6 Reken cijferend uit.

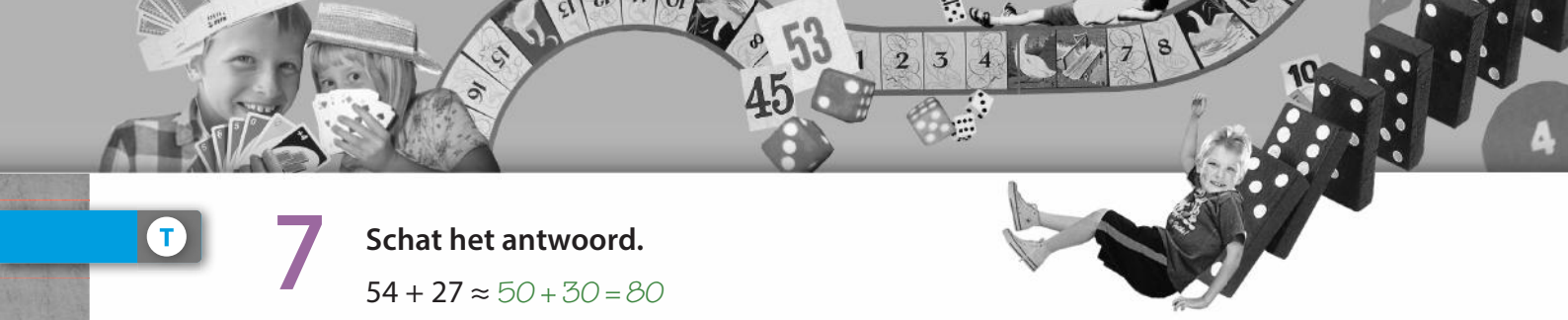

73 + 18 =
16 + 47 =
24 + 49 =

63 + 29 =
46 + 36 =
29 + 58 =

© Noordhoff Uitgevers bv

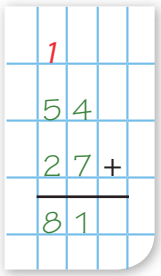
T

7 Schat het antwoord.

54 + 27 ≈ 50 + 30 = 80
65 + 28 ≈
26 + 68 ≈
35 + 47 ≈

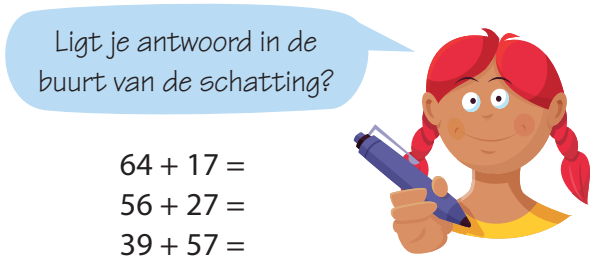
64 + 17 ≈
56 + 27 ≈
39 + 57 ≈

8 Reken cijferend uit.

65 + 28 =
26 + 68 =
35 + 47 =

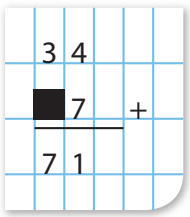
64 + 17 =
56 + 27 =
39 + 57 =

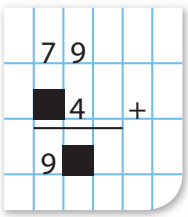

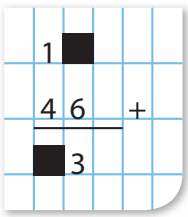
V

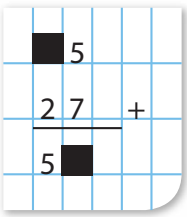
9 Vul in.

Wat staat er onder de vlekken?

© Noordhoff Uitgevers bv

3 Cijferend optellen

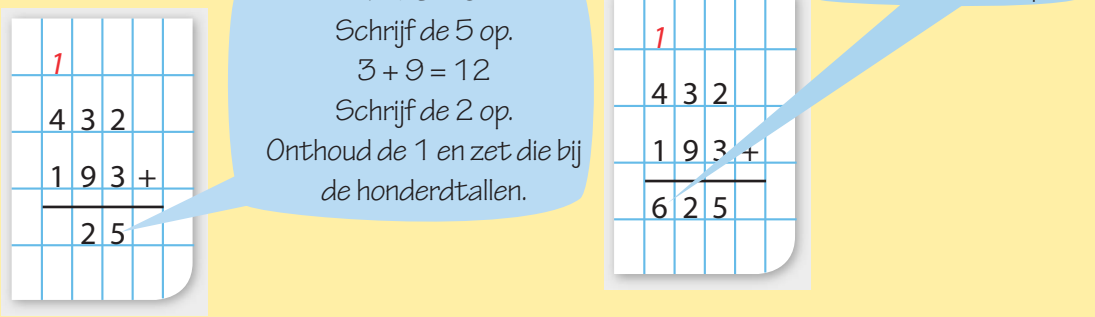
voorbereiden | **oefenen** | toepassen

Je leert

- cijferend optellen, zoals 432 + 193.

Uitleg

432 + 193 =
432 + 193 ≈ 400 + 200 = 600

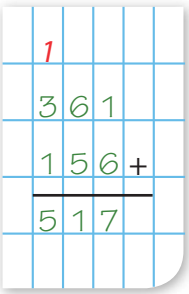
Het antwoord ligt in de buurt van de schatting.

Samen

1 Reken cijferend uit.

Schat eerst het antwoord.

361 + 156 ≈ 350 + 150 = 500

682 + 245 =

138 + 71 =

Zelf

2 Schat de antwoorden.

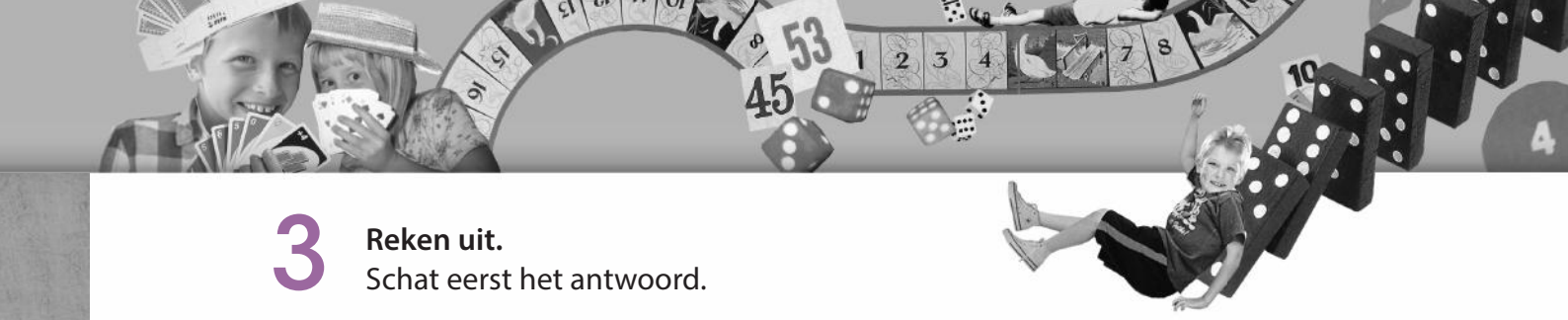
Schrijf de som met jouw schatting in het juiste vak.

422 + 356 ≈ 420 + 360 = 780

339 + 271 ≈
287 + 384 ≈
378 + 244 ≈
164 + 612 ≈
223 + 557 ≈
486 + 264 ≈
431 + 306 ≈
278 + 414 ≈

600 tot 700	700 tot 800
	422 + 356 ≈ 780

© Noordhoff Uitgevers bv

3 Reken uit.

Schat eerst het antwoord.

485 + 153 ≈ 500 + 150 = 650

	1		
	4	8	5
	1	5	3 +
	6	3	8

272 + 261 =

590 + 246 =

509 + 243 =

381 + 78 =

4 Schat de antwoorden.

373 + 18 ≈ 370 + 20 = 390

108 + 84 ≈

425 + 36 ≈

243 + 47 ≈

376 + 52 ≈

5 Reken cijferend uit.

Klopt je antwoord met de schatting in opdracht 4?

		1	
	3	7	3
		1	8 +
	3	9	1

108 + 84 =

425 + 36 =

243 + 47 =

376 + 52 =

6 Reken cijferend uit.

Dilana doet mee aan een quiz met twee spelletjes.
Bij het eerste spel haalt ze 246 punten.
Bij het tweede spel haalt ze 307 punten.
Hoeveel punten heeft Dilana na deze twee spelletjes?

© Noordhoff Uitgevers bv

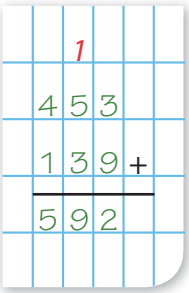

T

7 Reken cijferend uit.

Schat eerst het antwoord.

453 + 139 ≈ *450 + 130 = 580*

174 + 118 =
325 + 39 =

629 + 303 =
373 + 173 =

285 + 145 =
395 + 95 =

8 Reken uit.

Schrijf je berekening op.

Aan een rekenspel doen 3 teams mee. Ieder team heeft twee spelers.
Het team met de meeste punten wint.
Welk team wint?

Team A		Team B		Team C	
Speler 1	Speler 2	Speler 1	Speler 2	Speler 1	Speler 2
355	237	368	241	409	214

V

9 Welk cijfer staat er onder de vlekken?

Het cijfer onder de vlekken is in beide getallen hetzelfde.

7 ● + 5 ● = 126

8 ● + 43 ● = 528

6 ● + 8 ● = 154

2 ● 4 + 47 ● = 707

© Noordhoff Uitgevers bv

4 Cijferend optellen

voorbereiden | oefenen | toepassen

Je leert

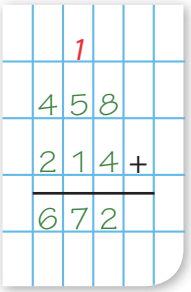
- optellingen herkennen in verhaaltjes.

Zelf

1

Reken uit.
Schat eerst het antwoord.

458 + 214 ≈ *460 + 210 = 670*

321 + 267 =
245 + 126 =

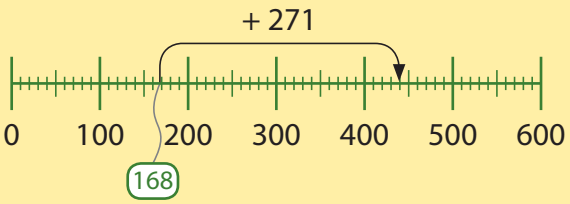
177 + 351 =
408 + 283 =

443 + 47 =
781 + 48 =

Uitleg

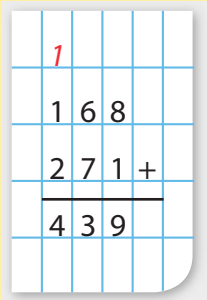
Alba rijdt in de ochtend 168 mensen naar het park.
's Middags brengt zij nog eens 271 mensen.
Hoeveel mensen heeft zij die dag met de bus naar het park gebracht?

Stap 1 Maak een tekening.

Stap 2 Wat moet je uitrekenen?
168 + 271 =

Stap 3 Wat is je antwoord?
168 + 271 ≈ 150 + 300 = 450

Alba brengt in totaal 439 mensen naar het park.

Stap 4 Klopt je antwoord?
Ja, het antwoord ligt in de buurt van de schatting.

© Noordhoff Uitgevers bv

Samen

2 Reken uit met het stappenplan.

Er gaan 161 kinderen met de bus naar ponykamp.
Er zijn al 129 kinderen daar.
Met hoeveel kinderen zijn ze dan?

Stap 1 Maak een tekening.
Stap 2 Wat moet je uitrekenen?
Stap 3 Wat is je antwoord?
Stap 4 Klopt je antwoord?

Zelf

3 Reken uit met het stappenplan.

Lotte en Kimo halen geld op voor een goed doel.
Lotte haalt 133 euro op en Kimo 158 euro.
Hoeveel euro halen ze samen op?

Stap 1 Maak een tekening.
Stap 2 Wat moet je uitrekenen?
Stap 3 Wat is je antwoord?
Stap 4 Klopt je antwoord?

4 Reken cijferend uit.

Schrijf je berekening op.

Mats en Lyam kijken twee films.
De eerste film duurt 93 minuten. De tweede film duurt 126 minuten.
Hoeveel minuten duren de twee films samen?

5 Reken cijferend uit.

Schrijf de sommen onder elkaar en reken uit.
Hoe lang zijn de planken samen?

a 127 cm | 145 cm — 127 + 145 =

b 62 cm | 157 cm

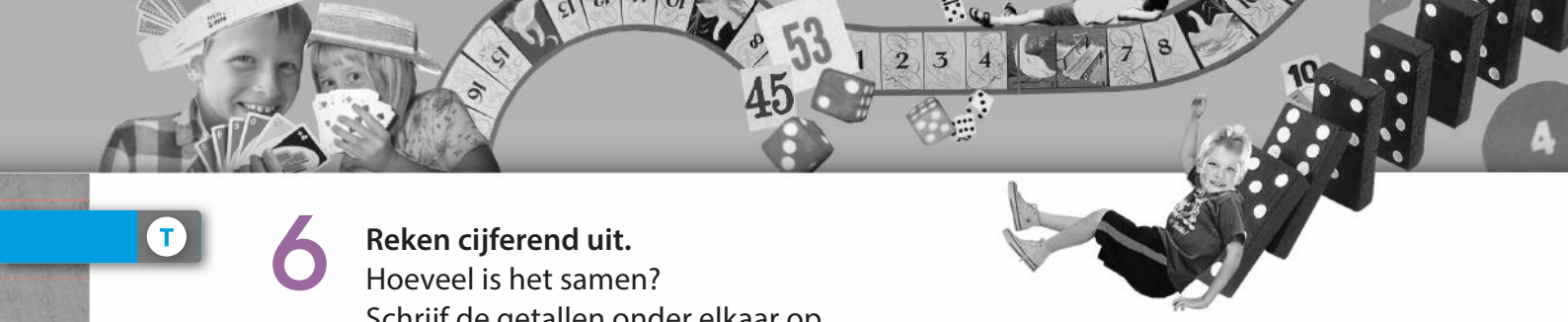
c 87 cm | 71 cm

d 138 cm | 112 cm

e 169 cm | 140 cm

f 106 cm | 157 cm

© Noordhoff Uitgevers bv

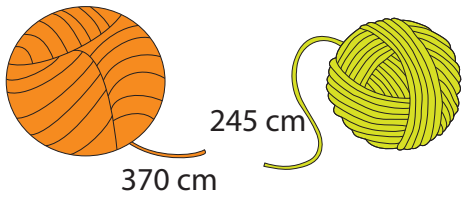

T

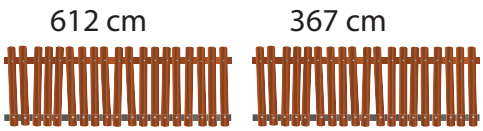
6 Reken cijferend uit.

Hoeveel is het samen?
Schrijf de getallen onder elkaar op.

A

B

C

7 Reken cijferend uit.

Jippe koopt in de sportzaak een nieuwe basketbal van 37 euro en een paar sportschoenen van 89 euro.
Hoeveel moet hij betalen?

8 Reken cijferend uit.

Jos gaat naar de camping. De eerste dag rijdt hij 275 km.
De tweede dag rijdt hij 148 km.
Hoeveel km is dat in totaal?

V

9 Reken uit.

Bij een spelletje begint iedere deelnemer met 100 punten.
Er worden 5 vragen gesteld.
Voor elk goed antwoord krijg je 10 punten.
Voor elk fout antwoord, gaan er 10 punten af.
Aylin behaalde 130 punten.
Hoeveel goede antwoorden gaf zij?

© Noordhoff Uitgevers bv

Weet je nog?

Je herhaalt

- tafels en deeltafels van 1 tot en met 10.
- klokkijken en tijdsduur.
- lengtematen.

Samen

1 Rekendictee

Schrijf de antwoorden in je schrift.

Zelf

2 Zet de getallen op volgorde van klein naar groot.

487	468	478	483	→	468			
621	602	612	622	→				
868	818	888	808	→				

3 Reken uit.

Kijk goed of je moet optellen of aftrekken.

32 + 58 = 82 + 8 = 90	155 + 37 =	86 + 436 =
47 + 43 =	204 + 68 =	154 + 28 =
143 – 68 =	384 – 25 =	452 – 87 =
112 – 73 =	413 – 28 =	324 – 65 =

4 Reken uit.

7 × 8 = 56	7 × 6 =	8 × 8 =
10 × 10 =	3 × 9 =	6 × 9 =
4 × 6 =	1 × 10 =	9 × 7 =
8 × 0 =	2 × 8 =	0 × 9 =

5 Reken uit.

72 : 9 = 8	27 : 3 =	42 : 7 =
24 : 8 =	40 : 8 =	48 : 8 =
70 : 10 =	36 : 4 =	81 : 9 =
18 : 2 =	20 : 5 =	60 : 10 =

© Noordhoff Uitgevers bv

6 Schrijf de tijd op.

a

b

c

d

e

f

g

h

a *Tien voor 3*

7 Reken uit.

a Ivo reist van station Eindhoven naar Utrecht Centraal. Hoelang duurt zijn reis?

b Op station 's Hertogenbosch stapt Ivo's vriend Leandro in dezelfde trein. Hoeveel minuten reizen ze samen?

c Merel stapt in Eindhoven in de trein. Zij blijft zitten tot Schiphol. Hoelang duurt de treinreis van Merel?

Reisadvies trein

08:15	Eindhoven
08:40	's-Hertogenbosch
09:20	Utrecht Centraal
09:30	Amsterdam Bijlmer Arena
09:35	Amsterdam Zuid
09:45	Amsterdam Schiphol

8 Meet met je liniaal.

Hoeveel millimeter is de lijn?

a ——— *50 mm*

b ———

c ———

d ———

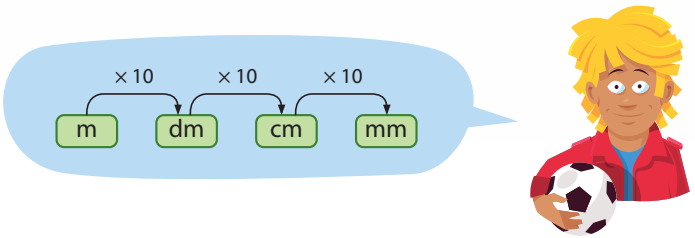
e Hoeveel centimeter is lijn d langer dan lijn a?

© Noordhoff Uitgevers bv

T

9 Reken uit.

30 dm = 300 cm	40 cm = ... mm	70 cm = ... mm
5 m = ... cm	70 dm = ... cm	2 dm = ... cm
2 dm = ... cm	500 cm = ... mm	45 cm = ... mm
80 cm = ... mm	8 m = ... cm	8 m = ... cm
9 m = ... dm	70 m = ... dm	5 dm = ... mm

10 Geef de lengtematen die even groot zijn dezelfde kleur.

3 m	50 dm	80 cm	3 dm	80 dm
300 mm	8 m	500 mm	70 dm	
50 cm	800 mm	700 cm	300 cm	500 cm

V

11 Vul in.

Maak de sommen kloppend.

Zet in de gele vakjes een rekenteken: +, –, ×, :
Zet in de witte vakjes een getal.

		14	=	28
		–		
16		2	=	8
=		=		=
32			=	20

© Noordhoff Uitgevers bv

Inhoud en gewicht

voorbereiden | oefenen | toepassen

Je leert

- hoeveel een centiliter (cL), een deciliter (dL) en een liter (L) ongeveer is.

Uitleg

1 L

1 dL

1 cL

1 L = 100 cL 1 L = 10 dL 1 dL = 10 cL

Samen

1 Kies de juiste maat.

a

8 L
(8 dL)
8 cL

b

20 L
20 dL
20 cL

c

2 L
2 dL
2 cL

d

10 L
10 dL
10 cL

2 Reken uit.

5 L = ...50... dL 3 dL = ... cL 2 L = ... cL
9 L = ... dL 6 dL = ... cL 4 L = ... cL

Zelf

3 Kies de juiste maat.

a

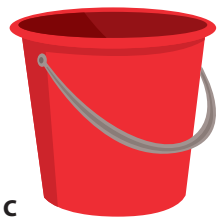
15 L
15 dL
(15 cL)

b

2 L
2 dL
2 cL

c

10 L
10 dL
10 cL

d

3 L
3 dL
3 cL

© Noordhoff Uitgevers bv

4 Reken uit.

3 L = 30 dL	8 dL = ... cL	10 dL = ... cL
6 L = ... dL	70 dL = ... cL	8L = ... cL
5 L = ... cL	4 L = ... cL	7 L = ... dL

5 Reken uit.

2 L = 200 cL	9 L = 90 .....
4 dL = 40	50 dL = 500 .....
8 dL = 80	3 dL = 30 .....
5 L = 50	6 L = 600 .....

1 L = 100 cL
1 L = 10 dL
1 dL = 10 cL

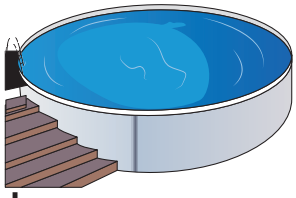

6 Schrijf op.

Is de inhoud meer of minder dan 1 liter?

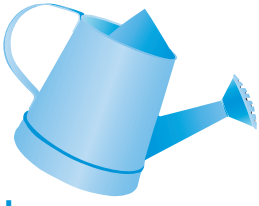
a

b

c

d

a minder

7 Vul de juiste maat in.

Vul in: L, dL of cL.

a In een badkuip gaat ongeveer 100 L
b In een pakje sap zit ongeveer 2 .....
c In een beker melk zit ongeveer 20 .....
d In een flesje neusspray zit ongeveer 1 .....
e In een pak vla zit ongeveer 10 .....

© Noordhoff Uitgevers bv

T

8 Reken uit.

60 dL = 6 ..L..		9 dL = 90	
3 L = 300		80 L = 800	
20 dL = 200		60 dL = 600	
7 L = 70		4 L = 40	

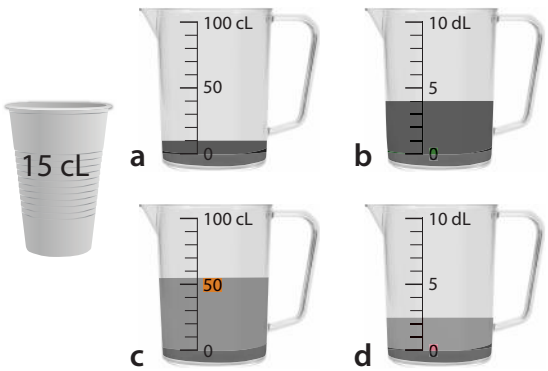
9 Vul in.

samen 500 cL		samen 1 L		samen 1 L	
190 cL	..310.. cL	10 cL	 cL	2 dL	..... dL
205 cL	 cL	45 cL	 cL	33 cL	 cL
346 cL	 cL	6 dL	 cL	54 cL	 cL

V

10 Reken uit.

Na de hockeytraining kreeg iedereen een beker ranja.
Er werd uit vier volle kannen geschonken.
In elke kan bleef ranja over.
Hoeveel bekers ranja zijn er uitgeschonken?

© Noordhoff Uitgevers bv

Inhoud en gewicht

voorbereiden | oefenen | toepassen

Je leert

- rekenen met de inhoudsmaat milliliter (mL).

Zelf

1 Hoeveel water zit er in de kan?

a ..60.. cL

b ..... dL

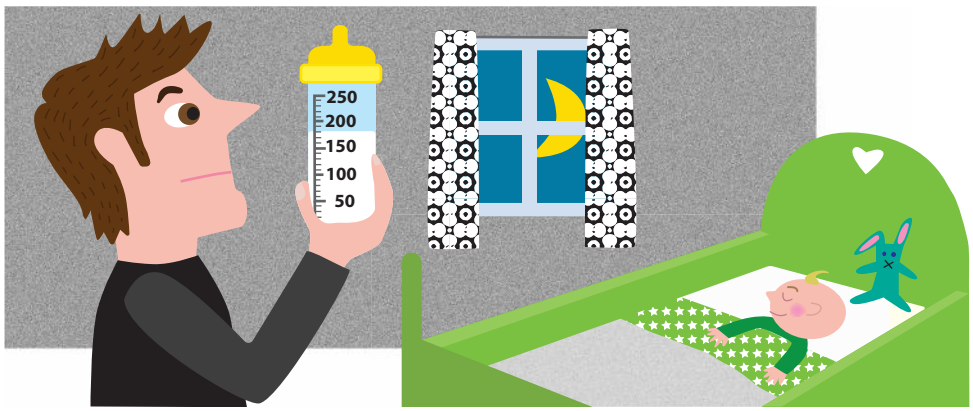
c cL

d ..... dL

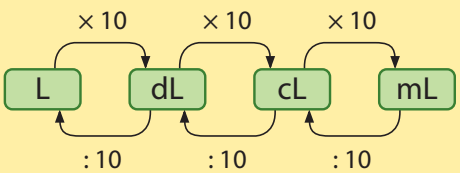
Samen

2 Hoeveel melk zit er in de fles?

Uitleg

Voor het omrekenen van inhoudsmaten gebruik je dit schema.

1 cL = 10 mL
50 mL = 5 cL

© Noordhoff Uitgevers bv

3 Reken uit.

6 L = 60 dL 7 cL = ... mL 500 cL = ... dL
2 dL = ... cL 30 dL = ... L 40 mL = ... cL

4 Reken uit.

Welke inhoud is het grootst?

(3 L) of 20 dL 80 cL of 900 mL 5 dL of 60 cL

Zelf

5 Reken uit.

70 dL = 700 cL 6 cL = ... mL 8 cL = ... mL
5 L = ... dL 8 dL = ... cL 400 mL = ... dL
300 cL = ... dL 70 mL = ... cL 4 dL = ... cL
40 dL = ... L 300 mL = ... dL 20 dL = ... L
2 dL = ... cL 10 L = ... dL 50 mL = ... cL

6 Reken uit.

Welke inhoud is het grootst?

80 cL of 700 mL 4 dL of 50 cL
3 L of 40 dL 30 L of 400 dL
20 dL of 1 L 700 mL of 80 cL
90 mL of 10 cL 10 dL of 2 L

7 Geef dezelfde hoeveelheden dezelfde kleur.

1L	3 dL	100 cL	500 mL	500 cL
30 mL	5 L	1000 mL	90 dL	10 dL
9 L	7 L	90 mL	50 cL	70 dL
50 dL	700 cL	300 mL	9 cL	3 cL

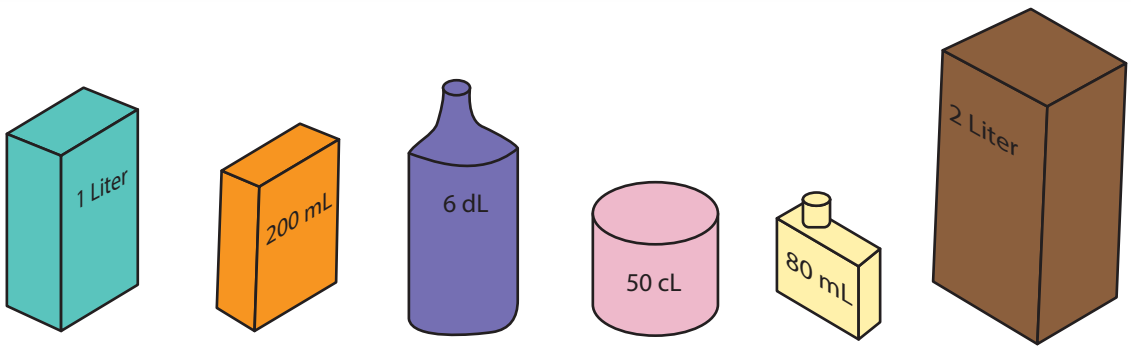
© Noordhoff Uitgevers bv

T

8 Zet op volgorde.

Zet de producten in volgorde.
Begin met de kleinste inhoud.

a b c d e f

9 Reken uit.

Hoeveel moet erbij voor 1 liter?

samen 1 L		samen 1 L		samen 1 L	
610 mL	390 mL	30 cL	.....	4 cL	.....
250 mL	.....	75 cL	.....	9 cL	.....
375 mL	.....	24 cL	.....	2 cL	.....
480 mL	.....	55 cL	.....	3 cL	.....

V

10 Reken uit.

In de sportkantine betaalt Suzette € 0,90 voor een glas fris van 200 mL.
De sportkantine koopt 1 liter frisdrank voor € 1,50.
Op een zaterdagochtend schenkt de sportkantine 25 glazen fris.
Hoeveel verdient de sportkantine hieraan?

© Noordhoff Uitgevers bv

8 Inhoud en gewicht

voorbereiden | oefenen | toepassen

Je leert

- rekenen met gram en milligram (mg).

Uitleg

1 kg

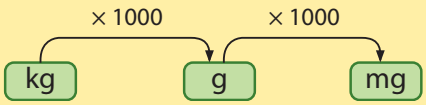

1 g (gram)

1 mg (milligram)

Voor het omrekenen van gewichtsmaten gebruik je dit schema.

1 kg = 1000 g
8 g = 8000 mg

Samen

1 Reken uit.

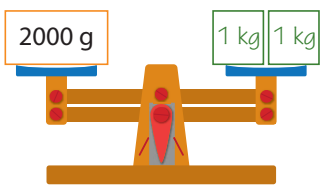
4 g = 4000 mg
7 g = ... mg

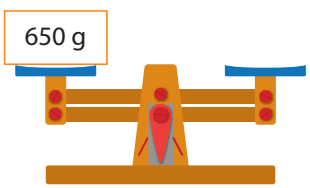
5 kg = ... g
9 kg = ... g

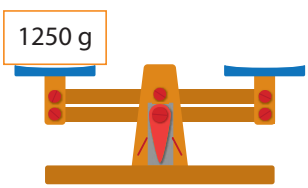
2 Maak de weegschalen in balans.

Gebruik zo weinig mogelijk gewichten.

3 Wat is de juiste maat?

Kies uit kg, g of mg.

a Een pilletje weegt ongeveer 500 .....
b Een zak aardappelen weegt ongeveer 5 .....
c Een zakje drop weegt ongeveer 250 .....

© Noordhoff Uitgevers bv

Zelf

4 Reken uit.

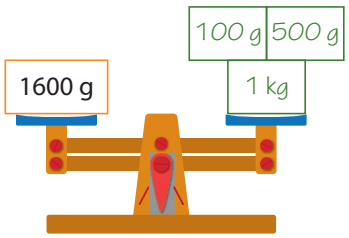
9 g = 9000 mg
3 g = ... mg
6 kg = ... g
5 kg = ... g

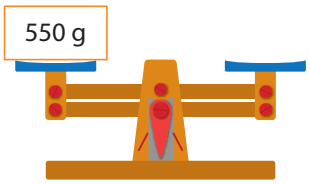
7 g = ... mg
2 g = ... mg
4 kg = ... g
8 kg = ... g

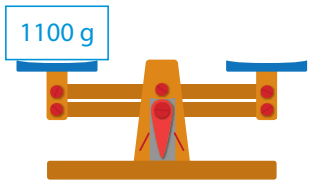
5 Maak de weegschalen in balans.

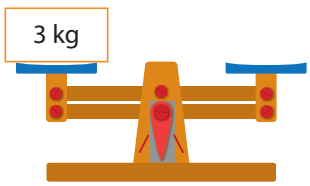
Teken de gewichten. Gebruik er zo weinig mogelijk.

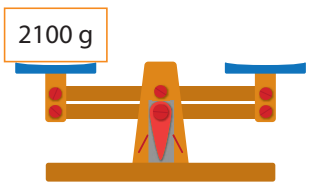

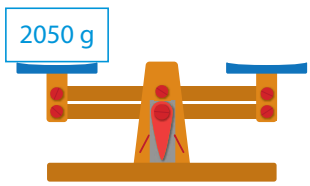

6 Wat is de juiste maat?

Kies uit kg, g of mg.

a Een pak vla weegt ongeveer 1 .....kg.....
b Een paperclip weegt ongeveer 1 .....
c Een smartphone weegt ongeveer 100 .....
d Een zak aardappelen weegt ongeveer 5 .....
e Een korreltje zout weegt ongeveer 1 .....
f Een reep chocolade weegt ongeveer 75 .....
g Een muntje van 5 cent weegt ongeveer 2 .....

© Noordhoff Uitgevers bv

T

7 Vul in.

samen 1 kg		samen 1 g		samen 1 g	
750 g	250 g	800 mg	.....	475 mg	.....
100 g	.....	350 mg	.....	924 mg	.....
500 g	.....	400 mg	.....	605 mg	.....
990 g	.....	950 mg	.....	289 mg	.....

8 Schrijf op.

In de tabel staan de tarieven voor het versturen van pakjes.
Joris verstuurt 5 pakjes.
Schrijf bij elk pakje op hoeveel hij moet betalen.

a pakje van 250 gram € 2,50
b pakje van 4000 gram
c pakje van 8 kg
d pakje van 1250 gram
e pakje van 2500 gram

minder dan 500 gram	€ 2,50
500 gram – 1000 gram	€ 4,00
1 kg – 5 kg	€ 5,00
5 kg – 10 kg	€ 6,50
meer dan 10 kg	€ 8,50

V

9 Reken uit.

Een bollenkweker verstuurt een doos met bloembollen.
In een doos zitten:
- 2 zakjes tulpenbollen van elk 350 gram
- een zakje krokussen van 80 gram
- 3 hyacinten van 50 gram per stuk

De doos weegt 50 gram.

Hoeveel kost het versturen van deze doos met inhoud?
Kijk bij opdracht 8 naar de tarieven.

10 Schrijf op.

Simon beweert dat 1 kg stenen zwaarder is dan 1 kg hazelnoten.
Wat vind jij van die bewering?

© Noordhoff Uitgevers bv

Inhoud en gewicht

voorbereiden | oefenen | **toepassen**

Je leert

- werken met inhoud en gewicht in toepassingen.

Zelf

1 Reken uit.

Kijk goed of je moet vermenigvuldigen of delen.

8 kg = 8000 g	8 cL = ... mL	3 g = ... mg
7 kg = ... g	20 cL = ... mL	8 kg = ... g
5 g = ... mg	50 dL = ... cL	5 cL = ... mL
3 g = ... mg	9 cL = ... mL	40 dL = ... cL

2 Kleur.

Geef dezelfde hoeveelheden dezelfde kleur.

5 dL	50 mL	3 dL	30 mL	3 L	500 cL
3 cL	30 dL	5 L	50 cL	300 mL	5 cL

Uitleg

Yassir heeft 800 mL water in zijn maatbeker. Hoeveel water moet hij erbij doen om zijn maatbeker te vullen?

Stap 1 Maak een tekening van de vraag.

Stap 2 Wat moet je uitrekenen?

1 L = 1000 mL

1000 mL – 800 mL

Stap 3 Wat is je antwoord?

1000 mL – 800 mL = 200 mL

Yassir moet er 200 mL bij doen.

Stap 4 Klopt je antwoord?

800 mL + 200 mL = 1000 mL = 1 L

© Noordhoff Uitgevers bv

Samen

3 Reken uit met het stappenplan.

Oma heeft ranja gemaakt in een maatbeker. Er zit precies 1 liter ranja in.
Hoeveel bekers van 200 mL kan oma hiermee vullen?

Stap 1 Maak een tekening.
Stap 2 Wat moet je uitrekenen?
Stap 3 Wat is je antwoord?
Stap 4 Klopt je antwoord?

Zelf

4 Reken uit met het stappenplan.

Naomi heeft 1 kg druiven nodig.
Hoeveel gram moet er nog bij?

Stap 1 Maak een tekening.
Stap 2 Wat moet je uitrekenen?
Stap 3 Wat is je antwoord?
Stap 4 Klopt je antwoord?

5 Reken uit.

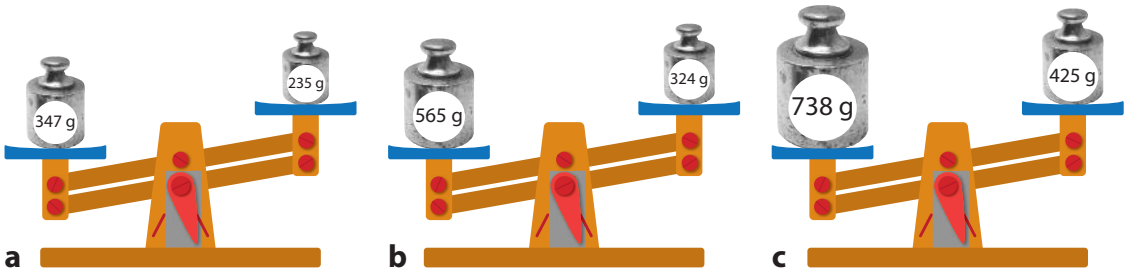
Schrijf je berekening op.

Robin bakt een appeltaart en koopt 2 kg appels.
Als Robin de appels weegt, staat er 1700 g op de weegschaal.

a Hoeveel gram moet er nog bij?
b Een appel weegt ongeveer 150 gram. Hoeveel appels moeten er nog bij?

6 Reken uit.

Wat is het verschil in gewicht?

© Noordhoff Uitgevers bv

T

7 **Reken uit.**
Laat je berekening zien.

Pim is 34 cm kleiner dan zijn broer Ted.
Ted is 177 cm lang.
Hoe lang is Pim?

8 **Reken uit.**
Schrijf je berekening op.

1 kg witlof kost nu 145 cent. Vorige week kostte 1 kg witlof 118 cent.
Hoeveel cent is de witlof duurder geworden?

9 **Reken uit.**
Schrijf je berekening op.

Een baby weegt precies 4 kg.
Vorige week woog hij 240 gram minder.
Hoeveel woog de baby vorige week?

10 **Reken uit.**
Schrijf je berekening op.

Renske weegt bij haar geboorte 2300 gram.
Haar tweelingzusje Ymke weegt precies 3 kg.
Hoeveel weegt Ymke meer bij haar geboorte?

V

11 **Reken uit.**
Een touw is 900 cm lang. Mijnie knipt het touw in 4 stukken.
Het grootste stuk is even lang als de 3 andere stukken samen.
Hoe lang is het grootste stuk?

© Noordhoff Uitgevers bv

10 Weet je nog?

voorbereiden | oefenen | toepassen

Je herhaalt

- optellen en aftrekken tot 1000.
- tafels en deeltafels van 1 tot en met 10.
- plaatsbepalen.
- referentiematen.

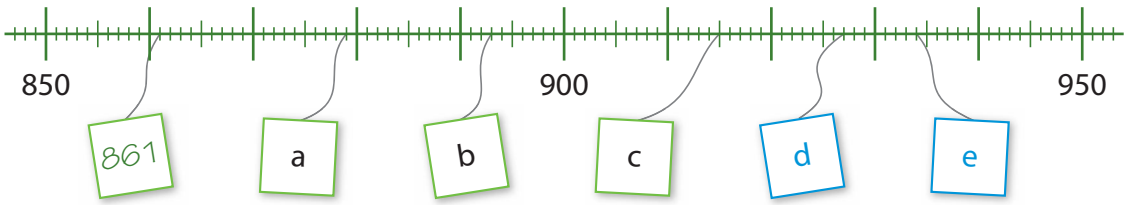
Samen

1 Rekendictee

Schrijf de antwoorden in je schrift.

Zelf

2 Vul de juiste getallen in op de kaartjes.

3 Tel verder of tel terug.

180	185	190					
				510	515		

4 Reken uit.

245 + 34 = 275 + 4 = 279

325 + 21 =	238 + 240 =	496 + 45 =
423 + 55 =	318 + 206 =	187 + 36 =
97 + 45 =	201 + 109 =	191 + 109 =

5 Reken uit.

675 – 47 = 635 – 7 = 628

329 – 24 =	978 – 250 =	812 – 34 =
67 – 25 =	674 – 202 =	957 – 86 =
897 – 25 =	204 – 102 =	771 – 79 =

© Noordhoff Uitgevers bv

6 Reken uit.

×	3	5	7	9
6	18			
9				
11				

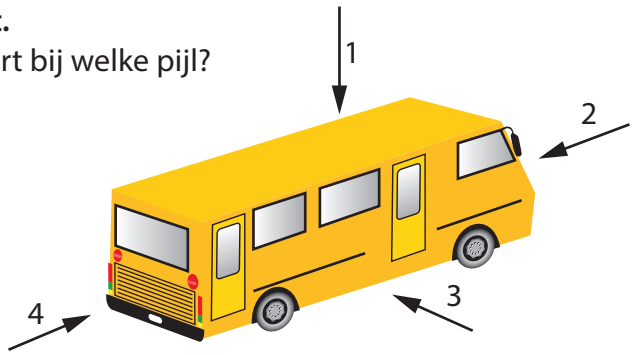
×	.....	12	.....	20
4			60	
.....				160
9	72			

7 Wat is de juiste maat?

a Een rugzak met boeken weegt ongeveer 7 kg / g / mg.
b Een doosje paperclips weegt ongeveer 100 kg / g / mg.
c In een ronde vissenkom past ongeveer 10 L / dL / cL water.
d Een ei weegt ongeveer 50 kg / g / mg.
e In een blik gaat ongeveer 75 dL / cL / mL soep.

8 Zoek het aanzicht.

Welk aanzicht hoort bij welke pijl?

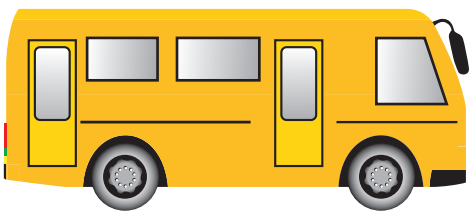
a

b

c

d

© Noordhoff Uitgevers bv

T

9 Reken uit.

: 2		: 5		: 7	
10	5	20	.....	14	.....
8	.....	45	.....	49	.....
14	.....	50	.....	63	.....
18	.....	15	.....	70	.....

10 Reken uit.

375 + 219 = 575 + 19 = 585 + 9 = 594

356 + 217 =	837 – 224 =	806 + 205 =
478 + 131 =	570 – 236 =	927 – 878 =
584 + 345 =	851 – 329 =	501 – 299 =

11 Reken uit.

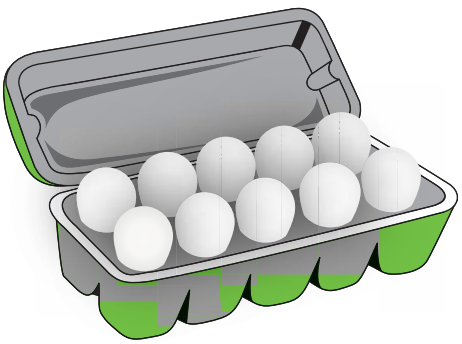
7 × 8 = 56	6 × ..... = 72	8 × ..... = 120
10 × ..... = 60	9 × ..... = 180	5 × ..... = 250
9 × ..... = 45	7 × ..... = 77	7 × ..... = 84
8 × ..... = 64	10 × ..... = 250	9 × ..... = 225

V

12 Reken uit.

Een doosje met 10 eieren weegt 580 gram.
Een doosje met 8 eieren weegt 470 gram.

a Hoeveel weegt een ei ongeveer?
b Hoeveel weegt het doosje?

© Noordhoff Uitgevers bv

11 Cijferend aftrekken

voorbereiden | oefenen | toepassen

Je leert

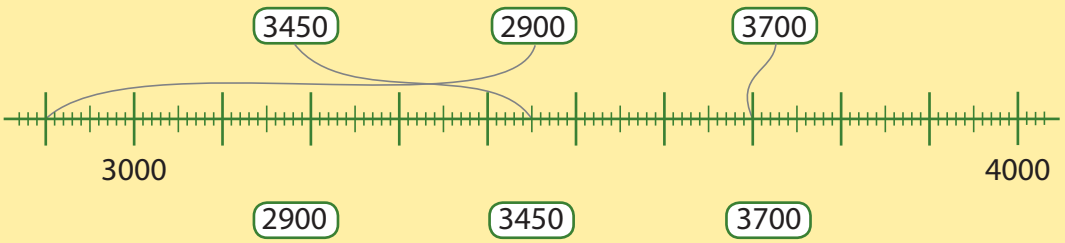
- ordenen van getallen.

Uitleg

Kijk bij het vergelijken van getallen eerst naar de duizendtallen,
dan naar de honderdtallen, dan naar de tientallen en als laatst naar de eenheden.

3450 heeft meer duizendtallen dan 2900.
3450 is groter dan 2900.

3700 en 3450 hebben evenveel duizendtallen,
3700 heeft meer honderdtallen dan 3450.
3700 is groter dan 3450.

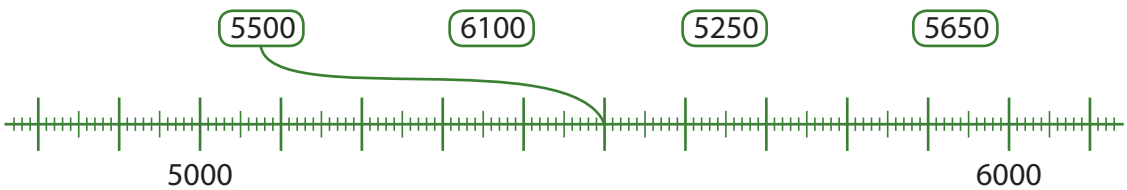
Samen

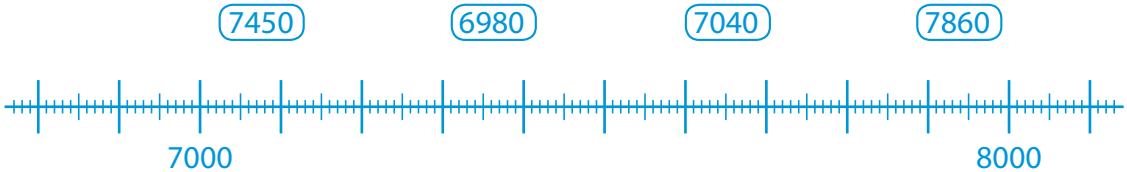
1 **Zet de getallen op volgorde van klein naar groot.**
Gebruik de getallenlijn.

Zelf

2 **Zet de getallen op volgorde van klein naar groot.**
Gebruik de getallenlijn.

© Noordhoff Uitgevers bv

3 Zet de getallen op volgorde van klein naar groot.

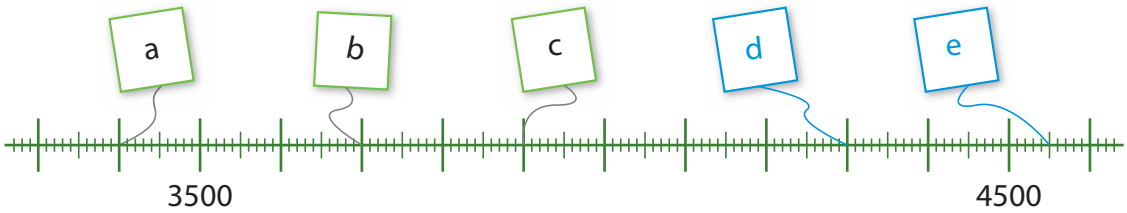

Je mag altijd een getallenlijn tekenen als je dat handig vindt.

5550	1505	1050	5050	→	1050	1505		
4880	4680	6460	4080	→				
6773	7366	3076	3679	→				
2119	1789	2015	1897	→				
6823	6342	6898	6452	→				

4 Vul in.

Welk getal staat er op het kaartje?

a 3400

5 Kleur het grootste getal.

3034	3041	8012	7899	9020	9102
6603	6589	1095	1100	3781	3779
5789	5897	3165	3056	6733	6713

© Noordhoff Uitgevers bv

T

6 Tussen welke twee honderdtallen ligt het getal?

1400	1468	1500
	3651	
	1909	
	2370	
	3187	

	6550	
	3107	
	7870	
	5234	
	8708	

7 Wat is de waarde van het getal?

Wat is de 1 waard in:		Wat is de 5 waard in:	Wat is de 8 waard in:
7170	1 × 100	5720	7580
1934		2345	8032
3001		4566	5800

8 Los op.

a Wat is het grootste getal dat je kunt maken met de cijfers 5, 6, 7 en 8?

b Welk getal dat je met deze cijfers kunt maken, ligt het dichtst bij 8000?

V

9 Reken uit.

Een flat heeft 18 woonlagen.
Kadir telt de woonlagen vanaf de grond naar boven.
Patrick telt ze precies andersom.
Hij telt van boven naar beneden.
Kadir zegt dat er op de 13e woonlaag een feestje is.
Hoe noemt Patrick de woonlaag waar het feestje is?

© Noordhoff Uitgevers bv

12 Cijferend aftrekken

voorbereiden | **oefenen** | toepassen

Je leert

- cijferend aftrekken, zoals 45 – 19.

Zelf

1 Reken cijferend uit.

Schat eerst het antwoord.

78 – 42 ≈ *80 – 40 = 40*

78	
42 –	
36	

49 – 27 =

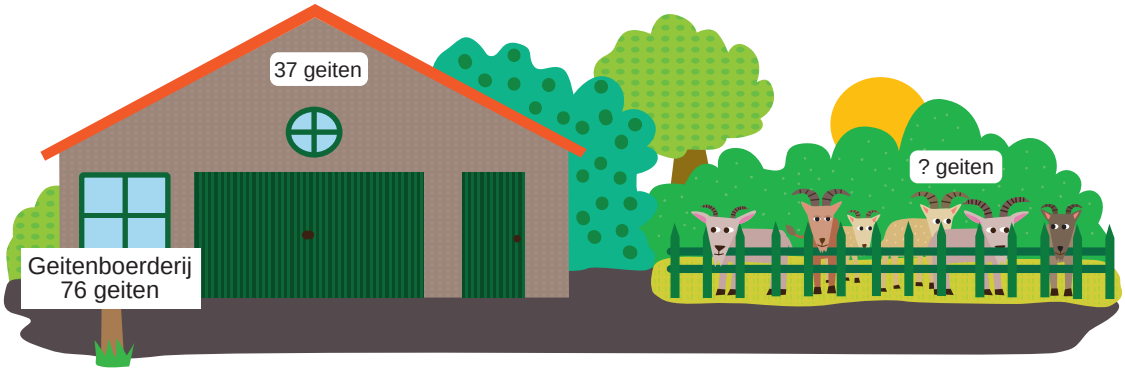
62 – 31 =

56 – 13 =

74 – 51 =

Samen

2 Hoeveel geiten staan er in de wei?

Uitleg

65 – 28 =

65 – 28 ≈ 70 – 30 = 40

5 15	
~~6~~ ~~5~~	
2 8 –	
7	

5 – 8 gaat niet; een tiental inwisselen:
De 6 (tientallen) wordt 5.
De 5 (eenheden) wordt 15.
15 – 8 = 7.
Schrijf de 7 op.

5 – 2 = 3; schrijf de 3 op.

5 15	
~~6~~ ~~5~~	
2 8 –	
3 7	

Het antwoord ligt in de buurt van de schatting.

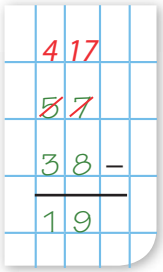
© Noordhoff Uitgevers bv

3 Reken cijferend uit.

Schat eerst het antwoord.

57 – 38 ≈ 60 – 40 = 20

82 – 46 =

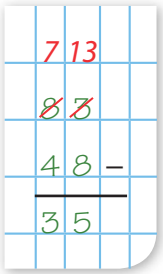
54 – 27 =

Zelf

4 Reken cijferend uit.

Schat eerst het antwoord.

83 – 48 ≈ 80 – 50 = 30

72 – 37 =

52 – 38 =

5 Schat het antwoord.

73 – 28 ≈ 70 – 30 = 40

83 – 19 ≈

72 – 45 ≈

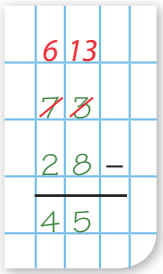
55 – 48 ≈

68 – 39 ≈

81 – 48 ≈

45 – 37 ≈

6 Reken cijferend uit.

83 – 19 =

72 – 45 =

55 – 48 =

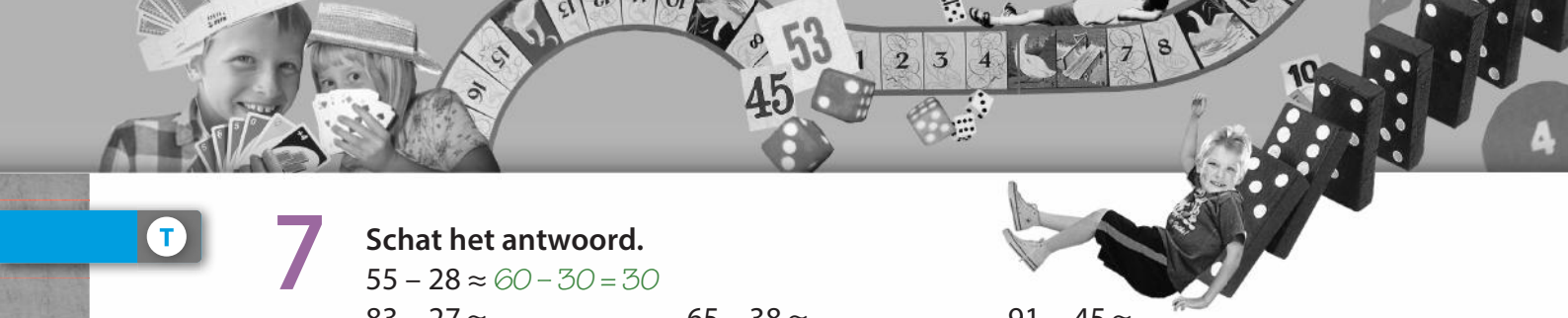
68 – 39 =

81 – 48 =

45 – 37 =

© Noordhoff Uitgevers bv

T

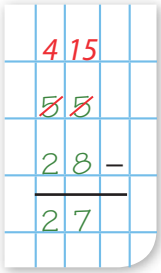
7 Schat het antwoord.

55 – 28 ≈ 60 – 30 = 30

83 – 27 ≈ | 65 – 38 ≈ | 91 – 45 ≈

71 – 46 ≈ | 43 – 19 ≈ | 46 – 29 ≈

8 Reken cijferend uit.

83 – 27 = | 65 – 38 = | 91 – 45 =

71 – 46 = | 43 – 19 = | 46 – 29 =

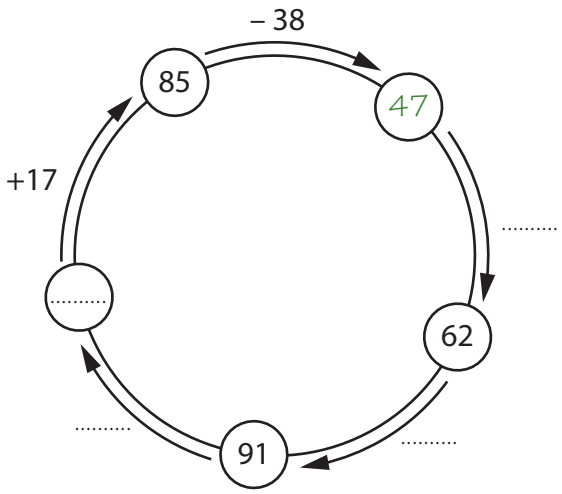
9 Reken cijferend uit.

David heeft 75 euro verjaardagsgeld.
Hij koopt een bestuurbare auto van 49 euro.
Hoeveel euro houdt David over?

V

10 Vul de lege plaatsen in.

Je mag alleen optellen of aftrekken.
Reken, zo nodig, cijferend uit.

© Noordhoff Uitgevers bv

13 Cijferend aftrekken

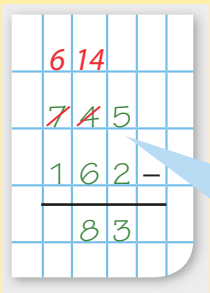
voorbereiden | **oefenen** | toepassen

Je leert

- cijferend aftrekken, zoals 422 – 251.

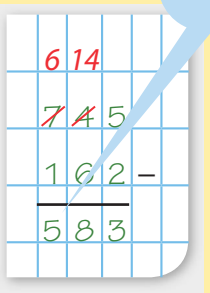
Uitleg

745 – 162 =
745 – 162 ≈ 750 – 150 = 600

5 – 2 = 3; schrijf de 3 op.
4 – 6 gaat niet; een honderdtal inwisselen:
De 4 (tientallen) wordt 14.
De 7 (honderdtallen) wordt 6.
14 – 6 = 8. Schrijf de 8 op.

6 – 1 = 5; schrijf de 5 op.

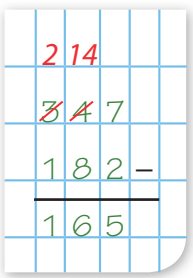

Het antwoord ligt in de buurt van de schatting.

Samen

1 **Reken uit.**
Schat eerst het antwoord.

347 – 182 ≈ 350 – 200 = 150

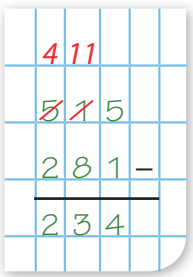
538 – 263 =

706 – 23 =

Zelf

2 **Reken uit.**
Schat eerst het antwoord.

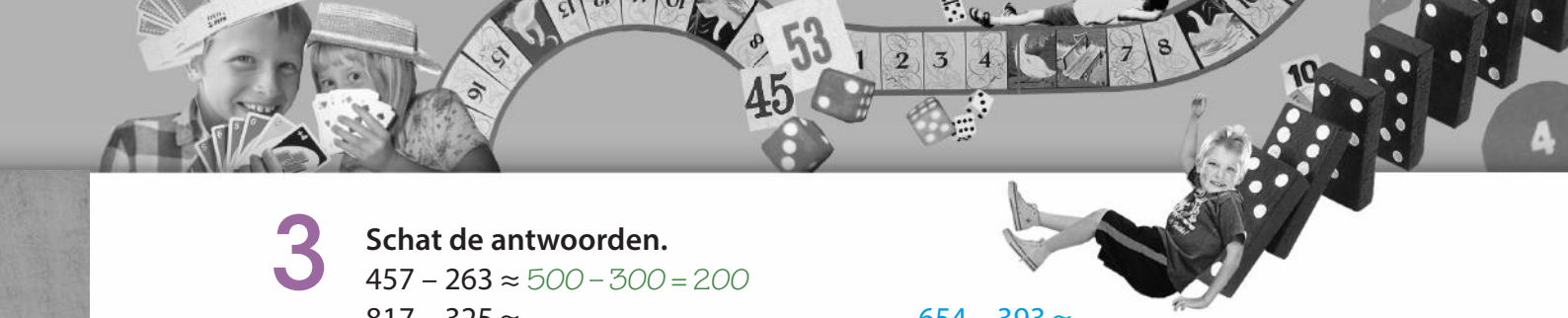
515 – 281 ≈ 500 – 180 = 320

554 – 284 =

816 – 44 =

© Noordhoff Uitgevers bv

3 Schat de antwoorden.

457 – 263 ≈ *500 – 300 = 200*

817 – 325 ≈

745 – 364 ≈

632 – 141 ≈

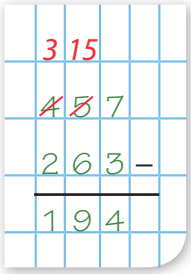
654 – 393 ≈

564 – 85 ≈

752 – 87 ≈

4 Reken uit.

Klopt je antwoord met de schatting in opdracht 3?

817 – 325 =

745 – 364 =

632 – 141 =

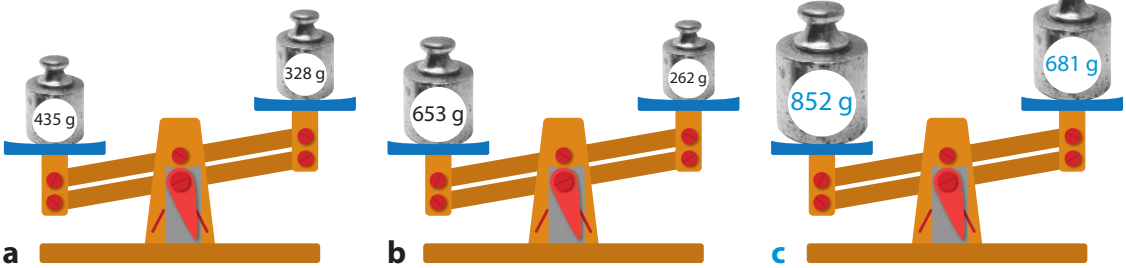
654 – 393 =

564 – 82 =

759 – 87 =

5 Reken cijferend uit.

Wat is het verschil?

a **b** **c**

a 435 g – 328 g

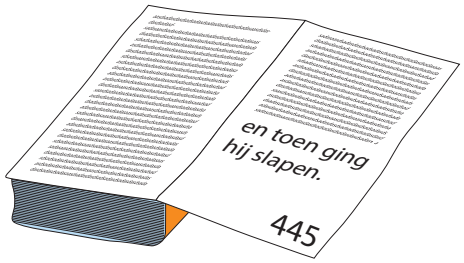
6 Reken cijferend uit.

Hoeveel moeten ze nog lezen om het boek uit te lezen?

a Joep is bij bladzijde 223.

b Kiki is bij bladzijde 337.

c Eva is bij bladzijde 417.

© Noordhoff Uitgevers bv

T

7 Maak de puzzel.

a 3		b		c		d
2		e	f			
	g				h	
i			j			

Horizontaal

a 475 – 160 =
c 480 – 44 =
e 96 – 48 =
h 95 – 19 =
i 56 – 34 =
j 109 – 78 =

Verticaal

a 81 – 49 = 32
b 97 – 43 =
d 650 – 44 =
f 900 – 67 =
g 90 – 28 =

V

8 Reken uit.

De getallen uit rij 1 hebben opgeteld precies dezelfde uitkomst als die van rij 2.
Welk getal staat er op de plaats van het vraagteken?

21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	150
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	?

© Noordhoff Uitgevers bv

14 Cijferend aftrekken

voorbereiden | oefenen | toepassen

Je leert

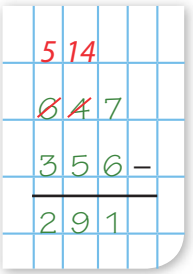
- aftrekken in toepassingen.

Zelf

1

Reken cijferend uit.
Schat eerst het antwoord.

647 – 356 ≈ *650 – 350 = 300*

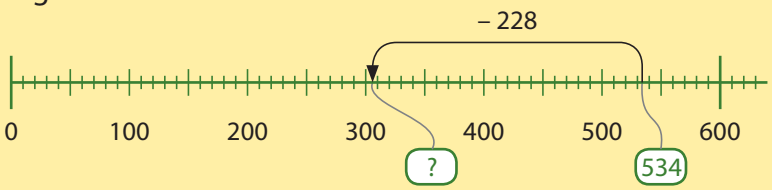

453 – 236 =
594 – 445 =
666 – 548 =
439 – 256 =

Uitleg

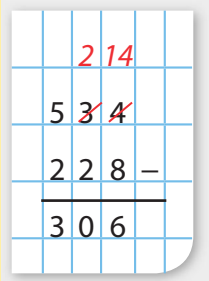
Herder Jos heeft een kudde van 534 schapen. Daarvan zijn er 228 lammetjes. Hoeveel volwassen schapen heeft de herder?

Stap 1 Maak een tekening.

Stap 2 Wat moet je uitrekenen?
534 – 228

Stap 3 Wat is je antwoord?
534 – 228 ≈ 500 – 200 = 300

Herder Jos heeft 306 volwassen schapen.

Stap 4 Klopt je antwoord?
Het antwoord ligt in de buurt van de schatting.

© Noordhoff Uitgevers bv

Samen

2 Reken uit met het stappenplan.

Basisschool De Sprankel heeft 643 leerlingen. 260 van deze leerlingen krijgen les in een bijgebouw. Hoeveel leerlingen krijgen les in het hoofdgebouw?

Stap 1 Maak een tekening.
Stap 2 Wat moet je uitrekenen?
Stap 3 Wat is je antwoord?
Stap 4 Klopt je antwoord?

Zelf

3 Reken uit met het stappenplan.

Eline heeft 285 euro gespaard.
Zij koopt voor 119 euro een paar nieuwe skates.
Hoeveel geld houdt Eline over?

Stap 1 Maak een tekening.
Stap 2 Wat moet je uitrekenen?
Stap 3 Wat is je antwoord?
Stap 4 Klopt je antwoord?

4 Reken uit.

Schrijf je berekening op.

Fenna gaat met de auto van Amsterdam naar Parijs.
Ze pauzeert na 157 kilometer bij Antwerpen.

a Hoeveel kilometer moet zij nog rijden?
b Fenna pauzeert 80 km voor Parijs nog een keer.
Hoeveel km heeft ze vanaf Antwerpen gereden?

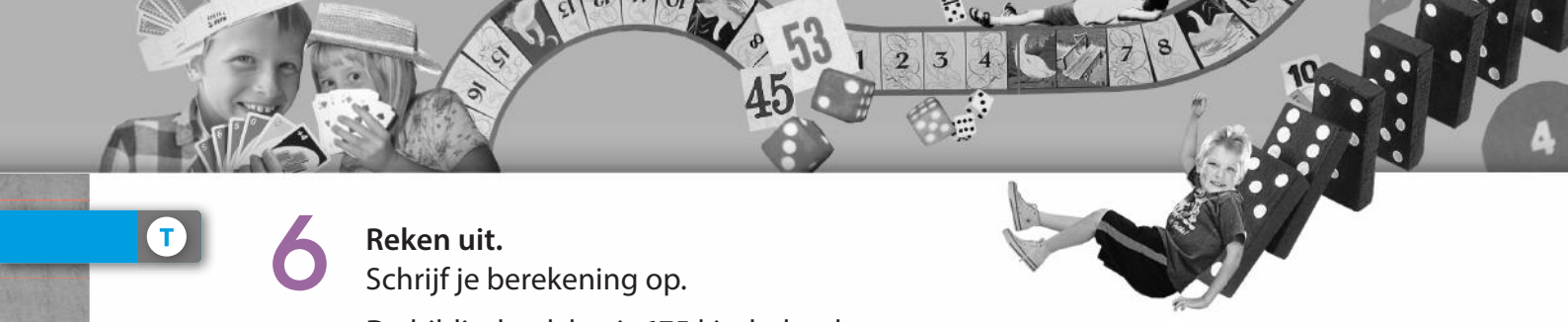
5 Reken uit.

Schrijf je berekening op.

Katja koopt in de kaaswinkel een aantal stukken kaas.
345 gram jonge kaas
280 gram oude kaas
175 gram geitenkaas

a Wat is het totale gewicht van de kaas die Katja heeft gekocht?
b Hoeveel kaas moet Katja nog kopen voor precies 1 kg?

© Noordhoff Uitgevers bv

T

6 **Reken uit.**
Schrijf je berekening op.

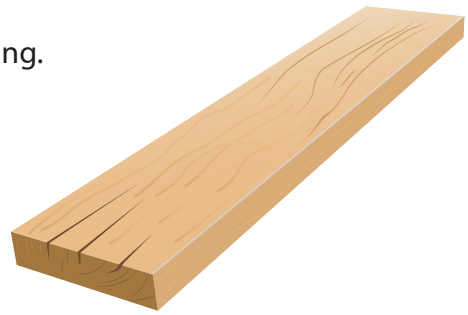
De bibliotheek bezit 675 kinderboeken.
Er zijn 349 kinderboeken uitgeleend.
Hoeveel kinderboeken staan er nu in de bieb?

7 **Reken uit.**
Schrijf je berekening op.

Kaj heeft typeles gehad.
Bij de eerste les, typte hij 56 letters per minuut.
Op zijn examen haalde hij 129 letters per minuut.
Hoeveel letters typt hij nu per minuut meer dan toen hij begon?

8 **Reken uit.**
Murat heeft 3 planken van 270 cm lang.

a Van plank 1 zaagt hij 135 cm af.
Hoeveel cm houdt hij over?
b Van plank 2 zaagt hij 195 cm af.
Hoeveel cm houdt hij over?
c Van plank 3 zaagt hij de helft af.
Hoeveel cm houdt hij over?

V

9 **Reken uit.**
Pim en Rik gooien pijltjes.
Pim gooit in de eerste beurt 235 punten en in de tweede 175 punten.
Rik gooit in de eerste beurt 185 punten.
Hoeveel punten moet Rik in de tweede beurt minstens gooien om te winnen?

© Noordhoff Uitgevers bv

Blok 7.3

15 Weet je nog?

Je herhaalt

- optellen en aftrekken tot 1000.
- tafels en deeltafels.
- gewicht en inhoud.

Samen

1 Rekendictee

Schrijf de antwoorden in je schrift.

Zelf

2 Tel verder of tel terug.

596	597	598			
				652	653
				472	473

3 Reken uit.

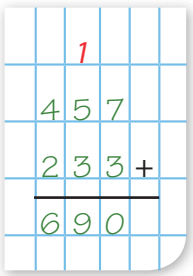
Kijk goed of je moet optellen of aftrekken.

76 – 58 = 26 – 8 = 18	34 + 29 =	86 – 78 =
92 – 34 =	67 + 24 =	77 + 65 =

4 Reken cijferend uit.

Schat eerst het antwoord.

457 + 233 ≈ 500 + 200 = 700

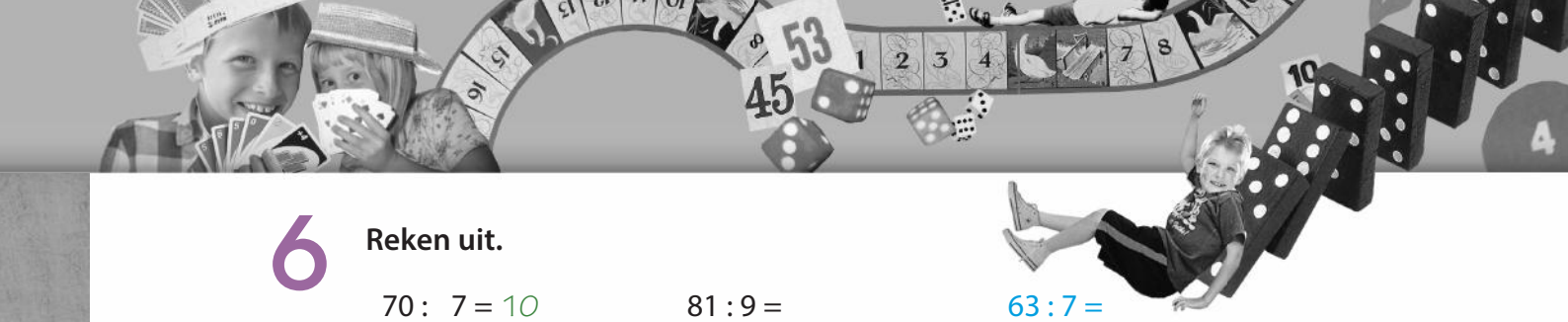

524 + 257 =	347 + 434 =
453 – 145 =	795 – 356 =

5 Reken uit.

4 × ...9... = 36	6 × ..... = 90	6 × ..... = 48
8 × ..... = 72	8 × ..... = 120	9 × ..... = 108
9 × ..... = 45	5 × ..... = 125	7 × ..... = 105

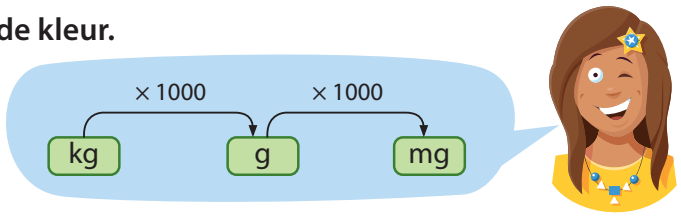
© Noordhoff Uitgevers bv

6 Reken uit.

70 : 7 = 10	81 : 9 =	63 : 7 =
45 : 9 =	40 : 4 =	81 : 9 =
54 : 6 =	35 : 7 =	56 : 8 =
120 : 10 =	42 : 6 =	24 : 6 =

7 Geef dezelfde gewichten dezelfde kleur.

3 g	1 kg	5 kg	1 g	3000 g
5000 mg	2 kg	3000 mg	1000 g	
3 kg	1000 mg	5 g	5000 g	2000 g

8 Vul in.

samen 500 mL		samen 1 L		samen 1 L	
245 mL	255 mL	600 mL	.....	7 dL	.....
175 mL	.....	250 mL	.....	5 dL	.....
365 mL	.....	495 mL	.....	712 mL	.....

9 Kies het goede antwoord.

a Een handje noten weegt ongeveer 15 kg / (g) / mg.
b In een pakje appelsap zit ongeveer 200 dL / cL / mL.
c In een emmer past ongeveer 10 L / dL / mL.
d Een pasgeboren baby weegt ongeveer 3 kg / g / mg.
e Een liter water weegt ongeveer 1 kg / g / mg.

© Noordhoff Uitgevers bv

T

10

Los op.
Kleur de antwoorden in de puzzel.

2	5	0	2	7	1	3	1	5	0
4	2	2	0	6	6	1	9	3	4
7	8	9	0	7	4	2	3	1	0
3	1	6	5	1	6	0	8	9	5
2	0	7	6	8	2	6	0	3	5
1	5	4	3	2	1	3	6	1	4
3	5	5	6	8	0	0	3	3	7
1	0	0	5	7	9	6	3	0	5

3 × 6 = 18	10 × 10 =	3 × 50 =	7 × 15 =
8 × 4 =	4 × 20 =	5 × 5 =	3 × 25 =
2 × 12 =	8 × 25 =	9 × 6 =	8 × 20 =
6 × 15 =	9 × 7 =	10 × 12 =	3 × 9 =
5 × 7 =	9 × 50 =	6 × 6 =	3 × 7 =

V

11

Reken uit.
Thijs verschoont het water van de vijver.
Hij heeft 4 volle emmers water nodig.
Als hij van de kraan naar de vijver loopt, verliest hij de helft van het water.
Hoeveel keer moet Thijs de emmer opnieuw vullen?

© Noordhoff Uitgevers bv

16 Test jezelf

1 **Zet de getallen op volgorde van klein naar groot.**

3089	1938	9183	3189	→				
5555	5005	5150	5515	→				
7634	3677	7346	6734	→				

> M: 1

2 **Vul in.**

1 tiental en 5 eenheden = ... eenheden
1 honderdtal en 2 tientallen = ... tientallen
13 eenheden = 1 tiental en ..... eenheden
16 tientallen = 1 honderdtal en ..... tientallen

> M: 2

3 **Reken cijferend uit.**

64 + 28 =

76 + 15 =

> M: 3, 4

4 **Reken cijferend uit.**

347 + 281 =

738 + 152 =

> M: 5, 6

5 **Reken cijferend uit.**

81 – 64 =

55 – 28 =

> M: 7, 8

6 **Reken cijferend uit.**

345 – 128 =

444 – 273 =

> M: 9,

7 **Reken cijferend uit.**

Rosine speelt op zaterdag 145 minuten op haar spelcomputer.
Op zondag speelt ze er 137 minuten op.
Hoeveel minuten speelt zij in het weekend op haar spelcomputer?

> M: 11

© Noordhoff Uitgevers bv

8 **Reken cijferend uit.**

Aan een talentenjacht doen 238 deelnemers mee.
In de eerste ronde vallen er 145 af.
Hoeveel talenten gaan door naar de tweede ronde?

> M: 12

9 **Reken uit.**

4 L = ... dL	8 cL = ... mL	6 dL = ... mL
1 dL = ... cL	10 dL = ... cL	5 L = ... dL

> M: 13

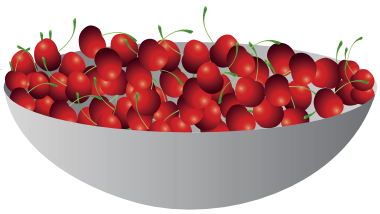
10 **Reken uit.**

7 g = ... mg	4 kg = ... g	1 g = ... mg
3 g = ... mg	8 kg = ... g	1 kg = ... g

> M: 14

11 **Reken cijferend uit.**

Pepijn wil 2 kg kersen kopen. Er ligt al 1430 g op de weegschaal.
Hoeveel moet Pepijn er nog bij doen?

© Noordhoff Uitgevers bv

17 Maatwerk

1 Zet de getallen op volgorde van klein naar groot.

2075	2057	2507	2705	→	2057			
4055	4505	4500	4450	→				
7714	4177	7744	4477	→				

2 Wissel in.

1 honderdtal kun je inwisselen voor 10 tientallen
1 tiental = 10 eenheden

1 tiental en 2 eenheden = ... eenheden
1 honderdtal en 8 tientallen = ... tientallen
15 eenheden = 1 tiental en ..... eenheden
14 tientallen = 1 honderdtal en ..... tientallen

3 Schat de antwoorden.

63 + 28 ≈ 60 + 30 = 90

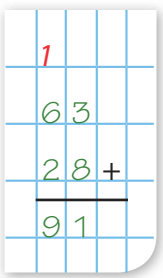
45 + 27 ≈ 58 + 35 ≈
27 + 47 ≈ 27 + 38 ≈

4 Reken cijferend uit.

Klopt je antwoord met de schatting in opdracht 3?

Als je een getal moet onthouden, schrijf je dat boven de opdracht.

45 + 27 = 58 + 35 =
27 + 47 = 27 + 38 =

© Noordhoff Uitgevers bv

5 Schat de antwoorden.

253 + 49 ≈ 250 + 50 = 300

438 + 533 ≈

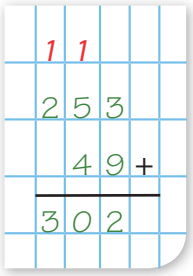
347 + 48 ≈

556 + 345 ≈

287 + 78 ≈

6 Reken cijferend uit.

Klopt je antwoord met de schatting in opdracht 5?

438 + 533 =

347 + 48 =

556 + 345 =

287 + 78 =

7 Schat de antwoorden.

58 – 29 ≈ 60 – 30 = 30

57 – 33 ≈

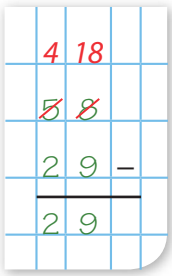
77 – 62 ≈

59 – 47 ≈

87 – 69 ≈

8 Reken cijferend uit.

Klopt je antwoord met de schatting in opdracht 7?

57 – 33 =

77 – 62 =

59 – 47 =

87 – 69 =

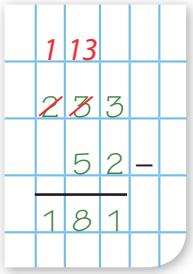
© Noordhoff Uitgevers bv

9 Schat de antwoorden.

233 – 52 ≈ 230 – 50 = 180
482 – 51 ≈
845 – 302 ≈
916 – 255 ≈
467 – 98 ≈

10 Reken cijferend uit.

Klopt je antwoord met de schatting in opdracht 9?

482 – 51 =
845 – 302 =
916 – 255 =
467 – 93 =

11 Reken cijferend uit.

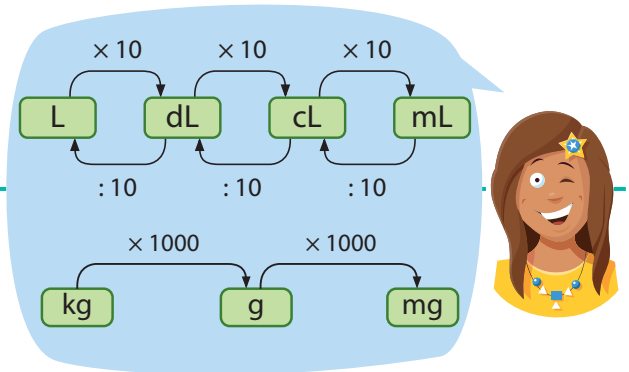
Rianne heeft 455 euro op de bank.
Ze krijgt op haar verjaardag 58 euro.
Hoeveel euro heeft ze nu?

12 Reken cijferend uit.

Joost het 342 voetbalplaatjes.
Hij geeft er 35 aan zijn vriendje.
Hoeveel voetbalplaatjes heeft Joost over?

13 Reken uit.

6 L = ...60... dL
5 cL = ... mL
30 cL = ... dL
20 dL = ... cL
4 dL = ... mL
10 L = ... dL

14 Reken uit.

8 g = ...8000... mg
12 g = ... mg
6 kg = ... g
3 kg = ... g
5 g = ... mg
10 kg = ... g

© Noordhoff Uitgevers bv

17 Pluswerk

1 Reken uit.

125 + ... = 400
235 + ... = 500
125 + ... = 250
125 + ... = 775

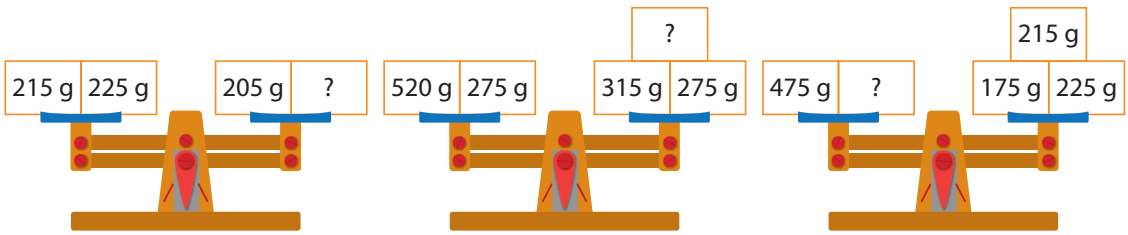
700 – ..... = 595
1000 – ..... = 505
1000 – ..... = 295
1000 – ..... = 499

2 Reken uit.

6305 = 6000 + ... + 5
5795 = ... + ... 90 + 5
2052 = 2000 + ... + 2
5960 = 5000 + ... + 60

3 Reken uit.

Bereken de onbekende gewichten.

4 Reken uit.

5 liter = 4 liter + ... dL
4 liter + 5 dL = 3 liter + ... dL

2 liter = 1 liter + ... cL
6 liter + 20 cL = 5 liter + ... cL

5 Reken uit.

6 kg = 5 kg + ... gram
4 kg + 500 gram = 3 kg + ... gram

900 gram + ... gram = 1 kg
1250 gram + ... gram = 2 kg

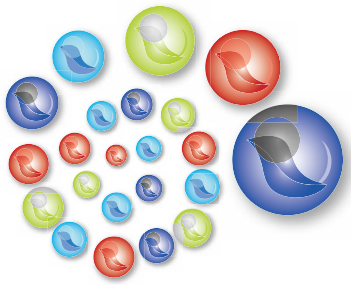
© Noordhoff Uitgevers bv

6 Reken uit.

Op de school van Tim gelden deze afspraken voor het ruilen van knikkers.

Wat is je knikker waard?

3 ukki's	=	1 stuiter
3 stuiters	=	1 bonk
3 bonken	=	1 reuzenbonk
3 reuzenbonken	=	1 mega

a Hoeveel stuiters heb je nodig voor 1 reuzenbonk?
b Hoeveel ukki's is een mega waard?

7 Reken uit.

Tim heeft 50 ukki's, 50 stuiters en 5 bonken.
Hij ruilt stuiters voor 5 reuzenbonken.
Hoeveel stuiters houdt hij over?

8 Reken uit.

Jos heeft 30 ukki's, 10 stuiters en 5 bonken.
Hij wil zoveel mogelijk reuzenbonken hebben.

a Hoeveel reuzenbonken kan Jos hoogstens krijgen?
b Hoeveel knikkers en van welke soort houdt hij over?

9 Reken uit.

Haico begon met 3 bonken, 5 stuiters en 40 ukki's.
Na afloop heeft hij 1 mega, 2 reuzenbonken 2 stuiters.
Hoeveel knikkers heeft Haico gewonnen?
Geef je antwoord in ukki's.

10 Reken uit.

Jacco begon met 50 ukki's, 20 stuiters 5 bonken en 1 reuzenbonk.
Na afloop heeft hij nog 1 bonk en 30 stuiters.
Hoeveel knikkers heeft Jacco verloren?
Geef je antwoord in ukki's.

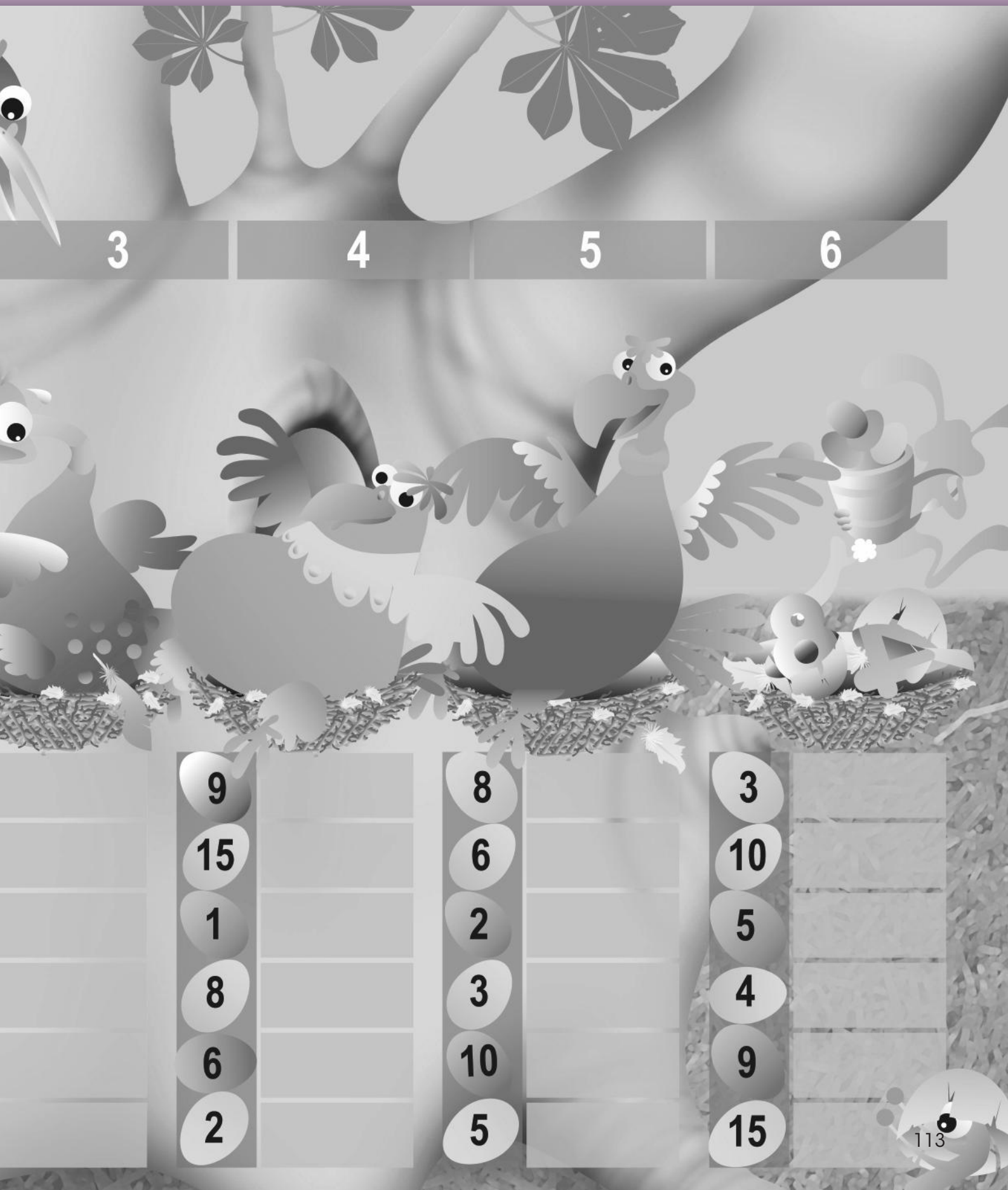
© Noordhoff Uitgevers bv

10	30	15
21	9	12
20	18	24
16	32	4

2

5	15	6	10
4	1	2	5
9	8	3	4
15	6	10	9
1	2	5	15
8	3	4	1

3
4
5
6
9
15
1
8
6
2
8
6
3
10
5
3
10
5
4
9
15